Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 2 (5593).
3 ЯНВАРЬ 1985 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ЮКСАК ИШОНЧ

Ўзбекистонда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатиш баланд руҳ билан давом этмоқда.

Республика пойтахтида ўтказилган сайловолди йиғилишларида Тошкент экскаватор заводининг токари **Раиса Тарасовна Виприцкая** 19-Красновосточний сайлов округидан, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Сайёра Умаровна Султонова** 38-Карбышев сайлов округидан, «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори **Ирик Харасович Мусин** 18-Оржоникидзе сайлов округидан, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси **Қудратилла Аҳмедович Аҳмедов** 39-Сергели сайлов округидан Ўзбекистон давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилди.

Самарқанд областида бўлиб ўтган йиғилишларда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига 313-Сиёб сайлов округидан — болалар сил касалликлари санаторийсининг бош врачи **Болта Асророва**, 345-Боғизағон сайлов округидан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Акрам Рустамович Хўжаев**, 331-Жўш сайлов округидан — «Мойбулоқ» совхозининг бош чўпони **Холбой Норжигитов**, 352-Қуйиқишлоқ сайлов округидан — Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Бўри Алламуродович Алламуродов** номзодлари тилга олинди.

Фарғона областидаги сайловолди йиғилишларида 429-Бағдод сайлов округидан Бағдод районидаги «Большевик» колхозининг бригадири **Жумабой Абдураимов**, 451-Чекшўро сайлов округидан Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинларининг қўмондони **Виктор Алексеевич Цивашов** Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилди.

Сирдарё областидаги 390-Крестьянское сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Виктор Григорьевич Духанин** номзоди кўрсатилди.

375-Вахшивор сайлов округидан (Сурхондарё области) Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Бектош Раҳимович Раҳимов** номзод қилиб кўрсатилди.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҚАРОРИ

РОССИЯДА 1905—1907 ЙИЛЛАРДАГИ РЕВОЛЮЦИЯНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

1985 йилнинг январида Россияда 1905—1907 йиллардаги революция — империализм давридаги биринчи халқ революцияси бошланганига 80 йил тўлади. Бу революция ишчилар ва деҳқонларнинг, аҳоли бошқа табақаларининг ғоят кенг оммасини сиёсий ҳаётга уйғотди, янги тарихий давр — чуқур социал ларзалар ва революцион жанглар даври бошланганлигидан дарак берди. Революция мағлубиятга учраганига қарамай, у самодержавие-помешчиклар тузуми негизларини қақшатди, В. И. Лениннинг таъбири билан айтганда, Улуғ Октябрнинг «бош репетицияси» бўлди.

Россиядаги биринчи революция янги аср бошида мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий ривожланишининг бутун бориши билан тайёрланган эди. Социал-иқтисодий ривожланишнинг объектив эҳтиёжлари умри тугаган сиёсий устқурма билан муросасиз зиддиятларга учради. Бу зиддиятлар революция арафасида Япония билан урушдаги мағлубият сабабли ниҳоятда кескинлашиб кетган эди. Ана шу зиддиятлар чоризмнинг сиёсий, маънавий ва миллий зулми сабабли, ажнабий монополистик капиталнинг зўравонлиги сабабли тобора чуқурлашиб кетди, бу эса меҳнаткашларнинг тобора кўпроқ актив қаршилигига дуч келди. Ўзининг жанговар авангарди — Большевиклар партияси илҳомлантирган ва раҳбарлик қилган ишчилар синфи очиқ сиёсий кураш майдонига чиқди. Деҳқонлар ҳаракати кенгайиб борди. Деҳқонлар помешчикларнинг ер эгалиги ва қишлоқда крепостнойликнинг бошқа қолдиқлари тугатилишига эришиш учун ҳаракат қилдилар.

Россия империализм зиддиятларининг туб нуқтаси, унинг энг заиф бўғини бўлиб қолди. Бу ерда революциянинг объектив шарт-шароитлари ҳамда субъектив замини таркиб топди. Жаҳон революцион ҳаракатининг маркази Россияга кўчди.

1905—1907 йиллардаги революция тарихга янги типдаги буржуа-демократик революцияси бўлиб кирди. Тарихда биринчи марта ишчилар синфи революциянинг гегемони, барча меҳнаткашлар оммасининг йўлбошчиси сифатида майдонга чиқди. Ўзининг социал-иқтисодий мазмунига кўра, буржуа-демократик революцияси бўлган бу революция ўз кураш воситалари ва формалари жиҳатидан пролетар революцияси бўлган эди.

Ишчилар синфи раҳбарлик ролини ўйнаган ҳолда революция алангасида ишчилар синфининг деҳқонлар ва меҳнаткашларнинг бошқа нопролетар табақалари билан иттифоқи таркиб топди. Армия ва флотда революцион ғалаёнлар кучайди. Кучайиб бораётган миллий-озодлик ҳаракати демократик кучларнинг умумий оқимига қўшилиб кетди. Украина, Белоруссия, Болтиқ бўйи, Закавказье, Ўрта Осиё ҳамда бошқа миллий районларнинг ишчилари ва деҳқонлари рус биродарлари билан биргаликда чоризмга қарши курашга отландилар. Россия ишчилар синфи большевиклар раҳбарлигида социал ва миллий зулмга қарши барча миллатларга мансуб меҳнаткашларнинг ягона кураш фронтини тузиб пролетар интернационализми байроғини баланд кўтарди. «Бешинчи йил, — деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, — Россиядаги барча миллат ишчиларини бирлаштирди»

В. И. Ленин бошчилигидаги Большевиклар партияси — революцион назарияни ишчилар ҳаракати билан амалда бирлаштирган янги типдаги партия халқ озодлик курашининг олдинги сафида борди. 1905—1907 йиллардаги революция марксчи партия ўз программасига, аниқ ишлаб чиқилган стратегияси ва тактикасига эга бўлган мустақил сиёсий куч сифатида иш кўрган жаҳон тарихидаги биринчи революция бўлган эди. Партия меҳнаткашлар оммасига мустаҳкам таяниб, уларнинг орзу-умидлари ва муддаоларини ифода этиб, синфий жанглар давомида уларни сиёсий жиҳатдан тарбиялаб чиниқтирди, пролетариат теварагида жипслаштирди.

Революция йилларида В. И. Лениннинг улуғ назариётчи ва пролетариат йўлбошчиси сифатидаги ижодий даҳоси намоён бўлди. У ревизионизм ва оппортунизмга қарши муросасиз курашда марксизмни қаттиқ туриб ҳимоя қилди ва янги тарихий шароитларга татбиқан ривожлантирди. Лениннинг империализм давридаги буржуа-демократик революциясининг хусусиятлари, унинг ҳаракатга келтирувчи кучлари ва социалистик революцияга ўсиб ўтиш йўллари тўғрисидаги, пролетариат гегемонияси ва синфий иттифоқлар стратегияси, пролетариат билан деҳқонларнинг революцион-демократик диктатураси ҳақидаги, мувaққат революцион ҳукумат тузиш, аграр ва миллий масалаларни ҳал этиш йўллари тўғрисидаги, революция ғалабасининг ғоят муҳим шарти сифатида янги типдаги пролетариат партиясининг раҳбарлик роли ҳақидаги ғоялари марксча таълимотни ривожлантиришнинг янги босқичини бошлаб берди. Бу ғоялар Большевиклар партиясига илмий асосланган стратегия ва тактикани ишлаб чиқиш, меҳнаткашлар курашининг энг яқин ва истиқболдаги вазифаларини белгилаб олиш имконини берди.

1905—1907 йиллардаги революция оммани катта сиёсий тажриба билан бойитди, уларни онгли, тарихий ижодкорликка отлантирди. Синфий курашнинг янги форма ва воситалари кашф этилди. Меҳнаткашлар оммавий-сиёсий стачка сингари қудратли қуролни биринчи марта ишга солдилар. Москвадаги декабрь қуролли қўзғолони революция чўққиси, унинг энг юқори нуқтаси бўлди. В. И. Ленин қайд этиб ўтганидек, халқ «жангда сабоқ олди. У қўзғолонда чиниқди. У саф-саф жангчиларни тайёрлаб берди, бу жангчилар 1917 йилда ғалаба қилдилар...».

Иваново-Вознесенскда, Петербург, Москва, Ростов, Саратов, Боку, Киев, Екатеринослав, Севастополь, Кострома, Чита, Красноярск, Иркутск, Смоленск, Ревелда, Уралда, бошқа кўпгина жойларда халқ тузган ишчилар Советлари, булардан кейин эса деҳқон депутатлари Советлари билан солдат депутатлари Советлари революцион ҳокимиятнинг жанговар органлари сифатида иш кўрдилар. В. И. Ленин Советларни музаффар Октябрь узил-кесил қарор топтирган бўлғуси социалистик давлатнинг тимсоли, деб билди.

Россияда 1905—1907 йиллардаги революция тарихий тараққиётнинг умумий эҳтиёжларини ифода этиб, ғоят катта халқаро аҳамиятга эга бўлди. Бу революцияга Европа, Америка ва Осиёдаги мазлум омма қизғин хайрихоҳлик билдириб, уни қўллаб-қувватлади. Ишчилар синфининг интернационал бирдамлиги мустаҳкамланди. Кўпгина мамлакатларда революцион ва миллий озодлик ҳаракатлари тўлқини кўтарилиб, жаҳон капитализми системасининг умумий кризиси бошланишини яқинлаштираверади.

Озодлик ва демократия учун, эксплуататорларга қарши жангларда Россиядаги биринчи революция чоғида орттирилган тажриба синфий кураш назарияси ва практикасини талай даражада бойитди, 1917 йил февралида манфур чоризмни ағдариб ташлашда, Октябрда эса буржуазия ҳукмронлигини тугатишда халққа ёрдам берди. Бу тажриба ҳозир ҳам социал ва миллий озодлик, социализм ва тинчлик йўлида курашаётган халқлар учун ўзгармас аҳамиятини сақлаб қолмоқда.

(Давоми иккинчи бетда),

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИГА — ЗАРБДОР СУРЪАТ

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙМИЗ

Тошкент шаҳри ва области меҳнаткашларининг 1985 йилги

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

ТОШКЕНТ шаҳри ва областининг меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, 1984 йил учун қабул қилинган муқобил планлар ва социалистик мажбуриятларни, саноат ишлаб чиқаришини ўстириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш, асосий қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга сотиш юзасидан беш йилликнинг тўрт йили учун белгиланган топшириқларни бажардилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг нутқларида хўжаликни оқилона юритиш зарурлиги тўғрисида айтилган фикр ва хулосаларга амал қилиб, шаҳар ва областнинг меҳнат коллективлари 1985 йил учун қуйидаги мажбуриятларни қабул қилдилар.

Ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантириш, чиқитсиз ва энергияни тежайдиган технологияларни кенг жорий қилиш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш, моддий ва ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаб-тергаб ишлатиш ҳисобига халқ хўжалигида моддий чиқимларни 35 миллион сўмлик миқдорда қўшимча қисқартириш таъминланади. Тежалган материал, хом ашё ва ёқилғи ҳисобига икки кун, шу жумладан Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигигача бир кун ишлаб берилади. Халқ хўжалиги тармоқларида маҳсулот, ишлар ва хизматлар таннархини пландан ташқари 0,5 процент камайтиришга эришилади. Илмий муассасаларнинг тадқиқотлари ҳамда лойиҳаларидан амалий равишда фойдаланиш, рационализаторлик таклифлари ва ихтироларни жорий қилиш натижасида 110 миллион сўмлик миқдорда иқтисодий наф олинади.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш юзасидан ўн биринчи беш йиллик учун белгиланган топшириқларнинг барвақт бажарилиши таъминланади. 1985 йилда йиллик пландан ташқари 75 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади, 60 минг тонна минерал ўғит, 3 минг тонна пўлат, 2,5 минг тонна прокат ишлаб чиқарилади, 26 минг тонна кўмир қазиб олинади, 100 та трактор, 100 та пахта териш машинаси тайёрланади, чакана нархларда 56 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилади. Истеъмолчиларга аталган маҳсулотларни тўла-тўкис ва ўз вақтида етказиб беришга, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1,3 процент оширишга эришилади. Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг камида 90 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига қўлга киритилади. Аттестациядан ўтказиладиган маҳсулот ҳажмидаги олий сифат категорияли маҳсулот салмоғи 36 процентга етказилади.

135 та автомат, ярим автомат ва механизациялаштирилган поток линия, 35 та робот ва робот техникаси комплекси ишга туширилади.

Меҳнатни ташкил этишни ва ишлаб чиқаришни бошқаришни яхшилаш, иш жойларини аттестациядан ўтказиш, кўп станокларда ишлашни кенгайтириш асосида асбоб-ускуналарнинг иш сменаси коэффициенти 10 процент оширилади ва фондларнинг самарадорлиги кўпайтирилади. Пировард натижаларга қараб ҳақ тўланадиган ягона наряд асосида ишловчи янги типдаги бригадаларни тузиш давом эттирилади ва барча бригадалар миқдорида уларнинг улуши 60 процентга етказилади.

Капитал маблағларнинг самарадорлигини оширишга, қурилиш муддатларини қисқартиришга, таннархини камайтиришга ва сифатини яхшилашга эришилади. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи бир процент ортиғи билан бажарилади. Ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари, шу жумладан: Янги Ангрен ГРЭСининг иккинчи энергетика блоки, «Ангрен» разрезида кўмир қазиб чиқарувчи қувватлар, Тошкент трактор заводида қуюв ишлаб чиқариши, Тошкент паррандачилик фабрикаси, енгил саноатнинг ҳамма объектлари ўз вақтида ва муддатидан илгари ишга туширилиши таъминланади. Уй-жой бинолари ва социал-маданий-маиший объектлар бир маромда ва юқори сифатли қилиб фойдаланиш учун топширилади. Ҳамма мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари ўқув йили бошлангунча қуриб битказилади. Муқобил план қабул этилиб, 340 минг квадрат метр уй-жой қуриб битказилади ва уй-жой қурилишида йўл қўйилган қолоқлик тугатилади.

Қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленумининг қарорларига конкрет ишлар билан жавоб бериб, суғориладиган ерларнинг унумдорлигини ва экинларнинг ҳосилдорлигини оширишни таъминлаш мажбуриятини оладилар. 1985 йилда ва умуман беш йилликда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш планлари муддатидан илгари бажарилади. 435 минг тонна пахта тайёрланади, шунинг камида 70 проценти биринчи нав пахта бўлишига эришилади. 560 минг тонна сабзавот, 75 минг тонна картошка, 48 минг тонна полиз маҳсулотлари, 180 минг тонна мева ва узум, 2230 тонна пилла тайёрланади.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, мол боқишни яхшилаш ҳисобига ҳар бош сигирдан 3170 килограмм сут соғиб олинади, гўштга топшириладиган қорамолнинг ўртача вазни 400 килограммга етказилади. Қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 82 центнер гўшт ва 225 центнер сут олинади. Корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида гўшт ва сут етиштириш 10 процент кўпайтирилади.

Юк ташиш йиллик плани барвақт бажарилади. Ҳамма турдаги транспортда қўшимча равишда 500 минг тонна юк ташилади. Пассажирларга хизмат қилиш маданияти оширилади.

Савдо ва маиший хизмат корхоналари ишининг сифати яхшиланади. Чакана товар обороти ва маиший хизмат кўрсатиш юзасидан белгиланган планлар ҳамда топшириқларнинг муддатидан аввал бажарилиши таъминланади.

Тошкент шаҳри ва областининг меҳнаткашлари 1985 йилги план ва социалистик мажбуриятларни ва умуман ўн биринчи беш йиллик планини шараф билан бажарамиз, партиянинг бўлажак XXVII съездини меҳнатда янги ютуқлар билан нишонлаймиз, деб КПСС ленинчи Марказий Комитетига ваъда берадилар.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР МЕҲНАТКАШЛАР КОЛЛЕКТИВЛАРИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ЭЗГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА

2-уйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармаси қурувчилари сўзларининг устидан чиқдилар. Хуршид кўчасида қад ростлаган 9 қаватли 92 квартирали муҳташам бинони қўлдан чиқардилар. Ф. Шаҳобиддинов, М. Михайличенко, Ш. Кулягина, Р. Светников сингари илғор бригадалар графикдан ўзиб ишладилар. Бу бригадаларнинг бунёдкорлари, меҳнат вахтасида ишлаб, ўз касбдошларига ўрнак бўлишди. Бу бошқарма азаматлари бошқа объектлардаги қурилиш ишларини «Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига — 40 зарбдор ҳафта» шиори остида олиб бормоқдалар. Бу ташаббусга қўшилиб ишлаётган қурувчилар яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар.

ҚИШДА—ЁЗ НЕЪМАТЛАРИ

Қуйлиқдаги 1-теплица комбинати меҳнаткашлари пойтахт аҳолисини қиш фаслида помидор, бодринг, лимон маҳсулотлари билан таъминлашда жонбозлик кўрсатмоқда. Ўтган йили шаҳарликларга 2 минг тонна маҳсулот етказиб беришди. Шундан 850 тоннаси помидор, минг тоннаси бодринг, қолганлари эса ҳар хил резаворлардир.

Комбинат азаматлари шаҳарликлар дастурхонига яна 15 тонна помидор ва бодринг чиқаришга аҳд қилишди. Бундан ташқари 1 тонна лимон, 5 минг дона чинни гул ҳам етказиб берилади. Азиз ҳамшаҳарларимиз дастурхонининг ранг-баранг бўлишида звено бошлиқларидан Б. Аҳмедов, Б. Худойқулова, участка бошлиғи М. Салимоваларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

• Ўзбекистон—жаҳон даврасида

Биродарлик рамзи

Биродарлашган Тошкент ва Скопье шаҳарлари ўртасидаги маданий алоқалар йил сайин мазмунли тус оляпти. Айниқса икки шаҳар аҳолиси ўртасида ўтказилган маданий тадбирлар дўстлик муносабатларини янада мустаҳкамлади. Ўзбекистон пойтахтида «Скопье» фирмали магазин ишлаб турганлиги ҳаммамизга маълум. Эндиликда эса қардошларимиз диёрида «Тошкент» магазини очиладиган бўлди.

Бунинг учун Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрлиги корхоналарида тайёрланаётган маҳсулотларнинг катта туркуми танланиб, дўстлар диёридаги бу магазинга юборилди. Улар ранг-баранг совға буюмлари, Риштон, Ғиждувон ва Хива керамика идишлари, зардўзлик дўпписи ва миллий пойафзаллар, чолғу асбоблари ва сўзаналардир.

Тошкентда бўлган Югославия савдо ташкилотлари вакиллари ана шу молларнинг намуналари билан танишиб, уларни юксак баҳоладилар.

ТОШКЕНТЛИК СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНЛАРИ

ЖАСОРАТ

Улуғ Ватан урушида сўнгги ўқлар отилган кунга деярли 40 йил бўлди. Аммо Ғалаба учун қон тўккан, оғир мусибатларни бошдан кечириб беқиёс жасорат, қаҳрамонлик кўрсатган кишиларнинг хотираси совет кишиларининг қалбида абадий яшайди.

Қаҳрамонлар хотирасининг чеки-чегараси йўқ. Фақат бизнинг замондошларимизгина эмас, келажак авлод ҳам Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқи кўрсатган жасорат билан фахрланадилар. У беомон жангда фашист босқинчиларини тор-мор этиб, бутун инсониятнинг келажагини истибдоддан сақлаб қолди.

Урушнинг тугаганига деярли 40 йил бўлди, лекин у фронтчи ветеранлар хотирасида худди шу кундагидек сақланмоқда. Кўпгина кекса солдатларнинг олган жароҳатлари уруш даҳшатларини эсга солиб турибди. Буларнинг ҳаммаси халқ қаҳрамонларини эъзозлашга, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга ундамоқда. Қаҳрамонлар кўрсатган жасорат юксак ватанпарварлик ибратидир.

Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари урушдан кейин коммунизмни бунёд этиш ишига фаол қўшилиб, меҳнатга ижодий муносабат намунасини кўрсатдилар. Улар ўз вазифаларини ҳамиша юксак савияда бажардилар. Қисқа қилиб айтганда улар худди урушдагидек меҳнатда ҳам биринчилар қаторида боришиб, она Ватанга ва совет халқига садоқат намунасини кўрсатишди.

Михаил Васильевич Шенников 1954 йилга қадар полковник бўлиб хизмат қилди. Шу унвон билан запасга чиқди. Туркистон ҳарбий округи қисмларидан бирида хизматни тугатганидан кейин Тошкентга келди ва шу ерда ўрнашиб қолди. Меҳнат қилди. Бундан бир йилча муқаддам республика министрликларидан бирида бўлим бошлиғи лавозимидан пенсияга чиқди. 23 декабрда Михаил Васильевич 72 ёшга тўлди. Уруш бошланганида у 28 ёшда эди.

...Бу 1941 йилнинг 22 июнида бўлган эди. Якшанба... Ўқчи рота командири лейтенант М. Шенниковнинг кайфияти жуда яхши эди. Ўз бўлинмаси турган жой яқинида бир қиз билан танишиб қолди. Бир неча марта учрашди. Ниҳоят уйланишга қарор қилди. Бу кун ҳаётидаги энг бахтли кун бўлиб қолади деб кутаётган эди. Аслида эса бундай бўлмади. Шу куни уруш бошланди...

Михаил Васильевич Шенников уруш вақтида жуда кўп мудҳиш воқеаларнинг гувоҳи бўлди. Аммо биринчи ҳодиса ҳеч қачон унинг ёдидан чиқмайди. У киши қалбини ларзага соладиган, бир муддатга хаёлини олиб қўядиган тасодифларга ўхшамас эди. «Ҳаммаси худди бир тушдагидек юз берди,— дейди Михаил Васильевич, — устимиздан қандайдир самолётлар учиб ўтишди. Чет эл техникаси бўлганлиги учун ҳам ўзимизникилар хато қилишди, янглишибди, деб ўйладик. Кўп ўтмасдан самолётлар жуда паст баландликда қайтиб келишди ва бомбаларни ёғдира бошладилар. Уларга ҳеч ким қаршилик кўрсатмади...

(Давоми 2-бетда.)

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Реле ва автоматика заводининг коллективи 1985 йилнинг дастлабки экспорт буюртмасини бажарди. Германия Демократик Республикаси ва Туркияга сўралган маҳсулот етказиб берилди.

Ҳозирги пайтда жаҳондаги бир қатор социалистик ва ривожланаётган мамлакатлар ҳам корхонанинг буюртмачилари ҳисобланишади. Улар орасидан ўрин олган Бангладеш кенжа буюртмачидир.

Корхонада йўниш дастгоҳлари учун рақамли программа билан бошқариладиган ускуналар ўзлаштирилди. Янги маҳсулотдан бу йил 400 комплект ишлаб чиқарилади.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 3 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 0—2 даража совуқ, эртага кундузи 0—2 даража иссиқ бўлади.

РОССИЯДА 1905—1907 ЙИЛЛАРДАГИ РЕВОЛЮЦИЯНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Мамлакатимиз социалистик қурилиш давомида кураш ва ғалабалар шонли йўлини босиб ўтди. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида эксплуатациянинг ҳамма формаларини тугатди. Лениннинг социализм қуриш режасини рўёбга чиқарди. Тарихан қисқа муддатларда асрий қолоқлик бартараф этилди. СССР қудратли индустриал-аграр давлатга айланди. Қишлоқ хўжалиги социалистик асосда қайта қурилди, маданий революция амалга оширилди. Ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг бузилмас иттифоқи таркиб топди. Халқнинг турмуш шароитлари беқиёс даражада яхшиланди. СССРда янги типдаги социалистик демократия қарор топди, бу демократия гражданларга буржуа давлати шароитида йўқ ва бўлиши ҳам мумкин бўлмаган ҳуқуқлар ва эркинликларни гарантиялайди. Барча совет республикалари чинакам равнаққа эришдилар. Халқлар тенглиги, дўстлиги ва қардошлиги реал воқелик бўлиб қолди.

Мамлакат коммунизмнинг биринчи фазаси доирасида жуда илгарилаб кетди ва эндиликда янги, тарихан узоқ давом этадиган босқич — ривожланган социализм босқичига қадам қўйди. Уни планли равишда ва ҳар томонлама такомиллаштириш бирмунча яқин келажакда партия билан халқ фаолиятининг асосий мазмуни бўлиб қолади. Ривожланган социализмни такомиллаштириш жараёнида коммунизм сари босқичма-босқич ҳаракат қилиб борилади. КПСС социал-иқтисодий тараққиёт йўлини оча бора туриб, партия XXVI съездининг, Марказий Комитет кейинги Пленумларининг қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг нутқларига амал қилмоқда.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини, меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш, ишлаб чиқарувчи кучларни сифат жиҳатидан янги даражага кўтариш, фан-техника ютуқларини жадаллик билан жорий этиш, экономикани бошқариш системасини, хўжалик механизмини қайта қуриш, омманинг меҳнат ташаббускорлиги ва активлигини ривожлантириш асосида халқ хўжалигининг барча тармоқларини интенсивлаш — ривожланган социализмни такомиллаштириш соҳасидаги кўп қиррали ишнинг энг муҳим бўғинидир.

Халқ турмушининг моддий ва маънавий даражасини муттасил ошириб боришдан иборат асосий вазифа мустаҳкам иқтисодий пойдеворга, совет кишиларининг тобора салмоқли меҳнат натижаларига таяниб ҳал этилмоқда. Партия социализмга хос социал адолат принципини бутун чоралар билан қарор топтириш ва ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқда. Янги инсонни камол топтириш, шахсни ғоявий-маънавий жиҳатдан улуғлаш жамиятимизнинг энг муҳим мақсади ва коммунизм сари босқичма-босқич ҳаракат қилиб боришнинг асосий шартидир.

Партия жамиятнинг сиёсий системасини такомиллаштириш, халқнинг социалистик асосда ўзини-ўзи бошқарувини ривожлантириш вазифаларини ҳал эта бориб, меҳнаткашларни жамият ишларини бошқаришга кенг кўламда жалб этишга, уларнинг демократик ҳуқуқларини ўз бурчлари билан қўшиб олиб борган ҳолда кенгайтиришга, меҳнат коллективларини умумдавлат ишларига янада активроқ жалб этишга биринчи даражали аҳамият бермоқда.

Ривожланган социализм шароитида халқ депутатлари Советларининг роли яна ҳам кўпроқ ошмоқда. Россиядаги биринчи революция даврида вужудга келган Советлар давлатимизнинг сиёсий негизи бўлиб, чинакам халқ ҳокимиятини таъминламоқда. Советлар энг муҳим социал-иқтисодий ва сиёсий вазифаларни ҳал этишга жуда кенг омманинг ижодий куч-ғайратини жамлаб, йўналтириб турибди. Советларнинг фаолияти совет жамиятидаги барча синфлар ва социал группаларнинг, миллатлар ва элатларнинг, барча авлодларнинг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда.

КПСС барча даражалардаги Советларнинг ваколатларини кенгайтириш. уларнинг ишида қонун, бошқарув ва контролнинг бирлигидан иборат ленинча принципни изчиллик билан амалга ошириш тўғрисида, партия ва совет органларининг вазифаларини аниқ пухта белгилаб қўйиш ҳақида, Советларнинг ғоят катта потенциалидан тўла-тўкис фойдаланиш тўғрисида, Советларнинг СССР Конституциясида мустаҳкамлаб қўйилган тўла ҳокимияти ишларининг мазмунида ҳам, услубида ҳам ўзининг изчил ифодасини топиши ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда.

КПСС билан Совет давлати ленинча тинчлик ташқи сиёсатини изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар. Тарихнинг боришини орқага буриб юборишга, халқларга ўз ҳукмини ўтказишга уринаётган АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчиларининг айби билан халқаро вазият кескинлашиб кетган бир шароитда халқлар тинчлиги ва хавфсизлигининг ишончли таянчи — социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва жипслиги айниқса катта аҳамиятга эгадир. Варшава Шартномаси билан бирлашган қардош социалистик мамлакатлар уруш оловини ёқувчиларга қатъий зарба бериш учун барча зарур нарсаларга эгадирлар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлиги ҳар томонлама ривожланиб, муттасил чуқурлашиб бормоқда.

Тинчлик учун, ядро ҳалокатининг олдини олиш учун курашда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, барча қитъалардаги антиимпериалистик ва урушга қарши кучларнинг активлиги ошмоқда.

Совет халқи келажакка комил ишонч билан назар ташламоқда. У Коммунистик партиянинг сиёсатини астойдил маъқуллаб, чексиз қўллаб-қувватламоқда. Коммунистик партия ўзининг қудратли ғоявий, ташкилий ва бунёдкорлик кучини, жамиятни адолатли, социалистик принциплар асосида ўзгартириш учун, коммунизм иши учун курашда оммага раҳбарлик қилиш қобилиятига эга эканлигини ишонарли тарзда исботлади. Партия билан халқнинг метиндек бирлиги — совет тузуми енгилмаслигининг, Ватанимиз тобора гуллаб-яшнашининг манбаидир.

КПСС Марказий Комитети қарор қилади:

Россиядаги биринчи революциянинг 80 йиллиги партия ва мамлакат, жаҳон коммунистик, ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракати тарихидаги шонли воқеа сифатида кенг нишонлансин.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, совет органлари, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари, Қуролли Кучларнинг сиёсий органлари юбилей муносабати билан актив сиёсий ва ташкилотчилик ишини авж олдириб юборсинлар. Бу иш кишиларни совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашга, партия билан халқнинг бирлигини янада мустаҳкамлашга, меҳнаткашларни КПСС теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслаштиришга, партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорлари, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда бажаришга, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга оммани сафарбар этишга қаратилсин.

Идеологик, оммавий-сиёсий ишларда куч-ғайрат совет халқининг революцион анъаналарини ва янги жамият бунёд этишдаги қаҳрамонона зафарларини, КПССнинг жаҳоншумул-тарихий тажрибасини, социалистик қурилишнинг қудратли қуроли сифатида халқ депутатлари Советларининг ошиб бораётган ролини пропаганда қилишга жалб этилсин. Ривожланган социалистик жамиятни такомиллаштириш, социалистик демократияни янада авж олдириш борасида партия билан халқнинг кўп қиррали фаолияти ёрқин ва ишонарли тарзда кўрсатилсин.

Декабрь қуролли қўзғолонининг 80 йиллигига бағишлаб Москвада тантанали мажлис, Иваново шаҳрида — дастлабки Советларнинг 80 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси ўтказилсин.

* * *

КПСС Марказий Комитети Совет Иттифоқи коммунистлари, барча меҳнаткашлари Ленин партияси билан халқ тарихидаги шонли санани — Россиядаги биринчи революциянинг 80 йиллигини муносиб кутиб оладилар, уни улуғ социалистик Ватанимиз манфаатлари, социализм ва тинчлик иши тантанаси йўлидаги меҳнатда янгидан-янги зафарлар билан нишонлайдилар, деб ишонч билдиради.

Д. Ф. УСТИНОВ ХОТИРАСИГА

Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устиновнинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ Удмуртия АССР Ижевск шаҳри Устинов шаҳри деб аталадиган бўлди, Ульяновск авиация саноат комплексига, ҳарбий қисмлардан бирига, ҳарбий кемага, у таълим олган Ленинград механика институтига Д. Ф. Устинов номи берилди.

Москва, Ленинград ва Куйбишев шаҳарларида биттадан кўча Д. Ф. Устинов номи билан юритилади. Мудофаа министрлигининг биносига ва у яшаган уйга ёдгорлик лавҳаси ўрнатилади.

Бир қанча олий ўқув юртларининг тингловчилари ва студентлари учун Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов номидаги стипендиялар тайинланди.

1985 ЙИЛ МАРРАЛАРИ

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ВА МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ К. Е. ВОРОШИЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1985 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи коллективи партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги бўлиб ўтган Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, техника, моддий ва меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилашга қаратилган самарали тадбирларни амалга оширди ва беш йилликнинг тўрт йиллик план ҳамда социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарди.

1984 йилда меҳнат унумдорлигининг пландан ташқари икки процент ортиши ва маҳсулот таннархининг қўшимча 0,5 процент камайтирилиши таъминланди. Истеъмолчиларнинг барча буюртмалари белгиланган муддатларда тайёрланди. Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, ўртоқ К. У. Черненконинг экономикани интенсивлаштиришни жадаллаштириш масалалари бўйича кўрсатмаларига амал қилиб ҳамда партия XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун 1985 йилда зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни оладилар.

Иқтисодий эксперимент шароитларида ишлашга қўшилиб ресурсларни иқтисод қиладиган технологик режимларнинг энг кўп даражада қўлланишини таъминлаш, фойдасиз ҳаражатларни камайтириш, хомашё, энергиядан тўлароқ фойдаланиш ва шу йўл билан икки кун тежалган ресурслар асосида ишлаш таъминланади.

Ишлаб чиқаришнинг бир маромда боришини яхшилаш, фан ва техника ютуқларини жорий этишни тезлаштириш, илғор ишлаб чиқариш тажрибасини қўлланиш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича йиллик план муддатидан илгари —27 декабргача бажарилади. Пландагидан ташқари 400 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Меҳнат унумдорлиги бўйича топшириқ 1 процент ошириб адо этилади. Муқобил план бўйича қўшимча 50 та пахта териш машинаси тайёрланади ва мамлакат қишлоқ хўжалигига етказиб берилади. Маҳсулот таннархини камайтириш бўйича план топшириғи 100 минг сўмлик ошириб адо этилади ва пландагидан ташқари 300 минг сўм фойда олинади.

Герметик кабинали «14ХВ—2,4А» маркали пахта териш машиналарини ишлаб чиқаришга тайёргарлик тугалланади. Механик ишлов берувчи иккита поток механизациялашган линиялар яратилади ва жорий этилади. 20 та юксак унумли асбоб-ускуналар ўрнатилади. Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш 1984 йилда эришилган даражадагидан 200 минг сўмлик кўпайтирилади. Пировард натижаларга қараб ҳақ тўлаш бўйича меҳнатни ташкил этишнинг бригада формалари билан ишчиларнинг 92 проценти қамраб олинади. Иш жойларини аттестация қилиш ишлари давом эттирилади, аттестация қилинган иш ўринлари даражаси 88 процентга етказилади.

Транспортдан самарали фойдаланишни яхшилаш мақсадларида 100 та темир йўл вагони ремонт қилинади, вагонларнинг туриб қолиши нормадагидан 0,1 соат камайтирилади.

Иш вақтидан оқилона фойдаланиш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, мураббийлик ҳаракатини кенгайтириш ҳисобига кадрлар қўнимсизлиги 1984 йилдаги даражадан 10 процент камайтирилади.

Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшилади. Йил давомида ёрдамчи хўжаликда камида 50 тонна гўшт етиштирилади, завод ходимларига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш 1984 йилдагига нисбатан 25 процент кўпайтирилади. Оталиқдаги совхозга қишлоқ хўжалик ишларини амалга оширишда доим ёрдам кўрсатилади.

Меҳнаткашларнинг фаровонлигини янада оширишга қаратилган чоралар изчил амалга оширилади. Заводнинг Иссиқкўлдаги пансионатида, санаторий - профилакторийсида, пионерлар лагерида корхона ходимлари ва улар оилалари аъзоларидан 3400 нафар кишининг саломатлиги мустаҳкамланади. Завод пансионатидаги ўринлар сонини яна 250 тага кўпайтириш бўйича қурилиш бошланади. Завод территориясида гўшт маҳсулотлари билан савдо қилувчи магазин қурилади. Завод клуби қурилишида 250 минг сўмлик ҳажмдаги капитал маблағлар ўзлаштирилиши таъминланади.

«Ташсельмаш» заводи меҳнаткашлари КПССнинг ленинчи Марказий Комитетини жонажон Коммунистик партиянинг XXVII съездини муносиб кутиб оладилар ва зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Ғалабасининг 40 йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини юксак меҳнат муваффақиятлари билан нишонлайдилар, деб қатъий ишонтирадилар.

Социалистик мажбуриятлар «Ташсельмаш» заводи партия-хўжалик активининг 1984 йил 25 декабрда бўлиб ўтган йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ТОШКЕНТ ЎРМОН ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ҚАРАШЛИ БУРЧМУЛЛА ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Бурчмулла ўрмон хўжалиги коллективи партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорларини бажара бориб, 1984 йилги социалистик мажбуриятларини муваффақият билан бажарди.

Пландаги 215 гектар ўрнига 235 гектар майдонга дов-дарахт кўчатлари ўтқазилди ва уларнинг 78 проценти тутиб кетди ёки планда кўзда тутилганидан 8 процент ортиқ бўлди. Стандарт кўчат етиштириш плани 140 процент, ўрмон хўжалик ўсимликлари тайёрлаш плани 143 процент, дов-дарахт уруғликлари тайёрлаш плани 105 процент қилиб бажарилди. Пландан ташқари давлатга 27 тонна ҳўл мева топширилди, 20 минг сўмлик товар маҳсулот реализация қилинди

Бурчмулла ўрмон хўжалиги коллективи озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш, КПСС XXVII съездини ҳамда совет халқи улуғ Ватан урушида қозонган ғалабанинг 40 йиллигини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлашга муносиб ҳисса қўшиш ҳаракатида 1985 йилда зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

235 гектар майдонда, шундан пландан ташқари 21 гектар майдонда юксак агротехника даражасида дов-дарахт кўчатлари ўтқазилиб, уларнинг тутиши камида 79 процентга етказилади. Пландан ташқари 250 килограмм дов-дарахт стандарт уруғликлари, 44 тонна дори ўтлар тайёрланади, давлатга 255 тонна ҳўл мева сотилади. 143 минг сўмлик товар маҳсулот, шундан пландан ташқари 23 минг сўмлик товар маҳсулот етиштирилади ва реализация қилинади, 75 минг сўмгача фойда олишга эришилади. Бу планда кўзда тутилганидан 19 минг сўм кўпдир.

Ўрмон хўжалиги коллективи зиммасига олган социалистик мажбуриятларини 1985 йил 20 декабргача бажариш учун бутун куч ва маҳоратини ишга солади.

Социалистик мажбуриятлар Бурчмулла ўрмон хўжалиги коллективининг йиғилишида муҳокамадан ўтказилиб, қабул қилинган.

• Партия ахбороти

НАЗОРАТЧИЛАР АКТИВЛИГИ ОШМОҚДА

Бутуниттифоқ халқ назоратчилари кенгаши материаллари ва унда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко сўзлаган нутқда баён этилган қоида ва хулосалар «Ташсельмаш» заводи халқ назоратчилари учун ҳам дастуруламал бўлмоқда.

Унда қўйилган вазифалар асосида назоратчилар активлигини ошириш масаласи корхона партия комитетининг навбатдаги йиғилишида муҳокама этилди. Бунда асосан моддий бойликларни асраб-авайлаш ва оқилона хўжалик юритиш, тежамкорлик учун курашни кучайтириш бўйича халқ контроли группа ва постларининг вазифалари конкрет белгилаб олинди.

Айниқса корхонанинг 10 ва 11-цехлари халқ контроли группа ва постлари бу борада актив иш олиб бораётгани таъкидлаб ўтилди. Корхона коллективининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган мусобақада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг эсдалик Қизил байроғига сазовор бўлишида халқ назоратчиларининг ҳам муносиб ҳиссалари бор.

ЖАСОРАТ

[Давоми. Боши 1-бетда].

Дунёни бутунлай унутган эдим. Хаёлимда бир нарса, бу нима ўзи деган савол чарх урарди... Бироз вақт ўтгандан кейин хушимни йиғиб олдим. Бирданига ўзимга нима учун, қаёққа қочяпман деган саволларни бердим. Кейин ротага қайтдим. У ердагиларни ҳам ўзимизникилар янглишдими ёки бузғунчиликми деган савол қийнар эди. Йўқ, бу шунчаки тасодиф эмас эди... Урушнинг бошланганига ишонишни истамас эдик. Кейин эса ҳақиқий жанглар бошланиб кетди. Бир нарсани айтиш керакки, инсон ҳар қандай оғир вазиятда ҳам ҳаётга, яшашга интилади. Шу боисдан ҳам биз ўзимизни энг мудҳиш ҳолатларда ҳам йўқотмайдиган бўлиб қолдик...».

Бу Латвиядаги Даугавпилес шаҳрида, урушнинг биринчи куни юз берган эди. Ўшанда лейтенант М. Шенников снарядларнинг портлаши, ўқларнинг қулоқни қоматга келтириб визиллаши, ҳар дақиқада хавф туғдирувчи воқеалар 1418 кеча-кундуз давом этишини хаёлига ҳам келтирмаган эди. Шунингдек, у фашист-босқинчиларининг ҳужумини қайтариш учун ўтказилган операциялар, Днепр, Висла дарёсини кечиб ўтиш, Киев, Львов, Прага шаҳарларини босқинчилардан озод этиш, Берлинга ҳужум қилишда қатнашишни ҳам ўйламаган эди.

...Уруш тугаётган эди. Фашистлар армияси ҳаётининг сўнгги кунларини бошдан кечираётган эди. 1945 йилнинг 20 апрелида танк бригадаси Барут шаҳрига келди. Олдинги маррадаги бўлинмаларнинг шаҳарни бирданига қўлга олиш учун қилган ҳаракати амалга ошмай қолди. Шунда корпус командири шаҳарга жанубий-шарқ томондан ҳужум қилишни буюрди.

М. Шенников командирлик қилаётган моторлаштирилган батальон автоматчилари артеллерия ва танклар ёрдамида ҳужумга ўтишди. Душман қаттиқ қаршилик кўрсатди. Шаҳар марказида ва унинг чегараларида мустаҳкам ўрнашиб олган гитлерчилар совет қўшинларини олдинга ўтказмасликни мақсад қилиб қўйишган эди. Улар Барутнинг олиниши Цоссен шаҳрига, шунингдек, Берлинга йўл очиш деган гап эканлигини яхши билишарди.

Автоматчилар танклар ёрдамида душман мудофаасини ёриб ўтишди. Чекинаётган фашистлар айрим участкаларда қаршилик кўрсатишга уриниб кўришди. Лекин танкчилар уларни дарҳол аниқлаб, вайрон қилдилар.

Биринчи ротанинг энг тажрибали солдатларидан ташкил этилган жангчиларнинг муваффақиятли олдинга силжишидан фойдаланган М. Шенников батальонни ҳужумга кўтарди. Қаттиқ қўл жангидан кейин батальон шаҳарга кирди.

Ҳамиша олдинги маррадаги автоматчилар сафида бўлган майор М. Шенников шахсий ибрати билан жангчиларни қаҳрамонликка ундар эди. Барут шаҳри учун бўлган жангда унинг батальони душманнинг бир неча солдат ва офицерларини, артеллерия батареяси расчётларини бутунлай қириб ташлади. Жанговар топшириқ муваффақиятли бажарилди. Цоссен таслим бўлиши билан Берлинга ҳужум қилиш учун қулай имконият вужудга келди.

Гвардиячи майор М. Шенников Берлинга уюштирилган ҳужумни усталик билан бошқариб турди. Шунинг учун ҳам қўшинларимиз кўп талафот кўрмасдан фашистларнинг пойтахтига киришди.

Берлин операциясини амалга ошириш пайтида кўрсатган қаҳрамонликлари учун бошқалар қатори Михаил Васильевич Шенниковга ҳам Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Унинг ҳарбий билетига 1945 йилнинг 27 июнида қуйидаги сўзлар ёзиб қўйилди: «Немис босқинчиларига қарши бўлган курашда қўшинларга моҳирона қўмондонлик қилганлиги учун».

Михаил Васильевич шунингдек, Қизил Байроқ, биринчи ва иккинчи даражали Ватан уруши, Қизил Юлдуз орденлари ва олтита жанговар медаль билан тақдирланган. У биринчи жанговар медални 1942 йилда, янги йил арафасида Полонец қишлоғи районида «тил» келтирганлиги учун олган эди. Бу мукофот уни янада жасур ва довюрак бўлишга ундади. Ўз имкониятларига бўлган ишончни оширди. Қўшинларга раҳбарлик қилиш маҳоратини такомиллаштирди...

Ҳозир Михаил Васильевич Шенников иттифоқ миқёсидаги пенсионер. Воронеж областидаги Россоши шаҳрининг фахрий граждани. 1943 йилнинг январь ойида шу аҳоли пунктини босқинчилардан озод қилиш учун ўтказилган операциядаги иштироки учун Қизил Байроқ ордени билан тақдирланган эди.

Ветеран-фронтчининг юмушлари оз эмас. У тез-тез ўқувчилар, студентлар, ишчи ёшлар билан учрашиб туради. Бу билан ёшларни социалистик Ватанга, Совет халқига, Коммунистик партияга чексиз садоқат руҳида тарбиялаш ишига катта ҳисса қўшмоқда.

М. ГОРБАЧЕВ.

ТАШВИШЛИ МАКТУБЛАР

ЧИЛОНЗОР ҚАЧОН ИСИЙДИ?

ЁКИ ҚУРУҚ ГАП БИЛАН УЙЛАРНИ ИСИТИШГА БЎЛГАН УРИНИШЛАРНИНГ ЧИППАККА ЧИҚҚАНИ ҲАҚИДА

...Редакцияга ҳамон хатлар оқиб келяпти. «Ташвишли мактублар» мақоласи эълон қилингандан сўнг шаҳар меҳнаткашларидан тушган 200 га яқин ариза ва шикоят қайд қилинди. Республикамизда ва унинг пойтахтида кутилмаган даражада совуқнинг тушиши шаҳар уй-жой бошқармаси, район Совети ижроия комитетлари, район уй-жой эксплуатацияси ишлаб чиқариш трестлари «Таштеплокоммунэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Таштеплосеть» корхонаси, «Ташгаз» бирлашмаси раҳбарларидан уйларни иссиқлик ва газ билан таъминлашни яхшилашга қаратилган кескин чора-тадбирларни кўришни талаб этади. Ҳозирда шаҳарнинг кўпгина районларида танг аҳволни бартараф этиш учун аниқ тадбирлар кўрилмоқда.

Бироқ, Чилонзор ва Акмал Икромов районларида иситиш системалари кўнгилдагидек ишламаяпти. Бундан редакцияга келаётган хатлар яққол далолат бериб турибди. Фақат чилонзорликларнинг ўзи 40 дан ортиқ шикоят йўллаганлар. Келинг, яхшиси хатларга мурожаат этайлик.

▲ «Бизнинг болаларимиз 163-мактабга ўқишга боришади. Синфлар мутлақо иситилмайди. Ваҳоланки, биз ота-оналар кундузи ишда бўлганлигимиз учун ҳам болаларимиз куни узайтирилган группаларда ўқишади...».

(Абдураҳмонова ва яна 19 имзо).

▲ «Бизнинг уйда фақат томдан чакка ўтибгина қолмай, балки иситиш батареяларидан ҳам сув оқади. Квартираларимиз жуда совуқ».

(Суржикова, Пионер кўчаси, 34-уй, 44-квартира).

▲ «Бизнинг уйимиз музхонадан қолишмайди. Чол-кампир ва беш бола совуқ азобини тортмоқдамиз. Бир неча марта 74-ЖЭУ раҳбарларига арз қилдик. Аммо ҳеч қандай натижа бўлмаяпти.

(М. Туляков, Олмазор массиви, 8/1-уй, 121-квартира).

▲ «Уйларимиз совуқ. Бунинг устига-устак газ босими кам. Иссиқ сув тез-тез бўлмайди. Кундалик ҳаётимиз учун зарур бўлган иссиқлик, иссиқ сув ва нормал газ қачон бўлади!».

(Чилонзор, 19-кварталда яшовчилар).

▲ «Уйимизда иссиқлик 15 даражадан ошмайди. Газ плиталари эса милтиллаб ёнади. Тегишли жойларга мурожаат қилавериб чарчадик.

(Э. Пўлатов, Чилонзор, Фарҳод кўчаси, 17-«а» уй, 91-квартира).

▲ «Бир йил муқаддам уйимиз ертўласида иситиш системаларини ремонт қила бошлашди. Лекин уни тугатмасдан жўнаб қолишди. Мана ҳозир қиш-қировли кунда ертўла сувга тўлиб ётибди. Аммо Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли турар жой коммунал хўжалиги бошқармасининг 1-ЖЭКи ҳеч қандай чора кўрмаяпти».

(Москвина, 3-72-1).

▲ «Уйимизнинг ётоқхонасидаги девордардан бири нураб боряпти, батареяларимиз эса исимайди. Қаерга мурожаат қилмайлик, ҳеч қандай натижа чиқмаяпти.

(Ягнетов, Улуғ Ватан уруши ветерани, 7-54-32).

▲ «17 ноябрдан бери уйимга слесарь чақириш учун 84-ЖЭУга қатнайман. Иситиш батареялари ишламайди. Слесарнинг эса қора-қураси йўқ».

(Лозина, Наққошлик кўчаси, 41а—22).

▲ «84-ЖЭУга бир иш билан мурожаат қилсангиз, «бизда у йўқ, бу йўқ» деб баҳона қилишади. Шу туфайли уйларимизнинг иситиш системалари ремонт қилинмаяпти».

(Проханов, Наққошлик кўчаси 4—5).

▲ «84-ЖЭУ бизнинг уйимизда жойлашган. Иситиш системасининг ишдан чиққан жойларини тузатиш учун техник-слесарь бирон марта кирмайди».

(Ковшенков, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Чилонзор кўчаси 99—12).

▲ «Менимча 35-ЖЭУ бошлиғи Эшчонов ва унинг ёрдамчиси В. Ким Чилонзор турар жой эксплуатацияси ишлаб чиқариш трестидаги «энг банд» кишилар бўлса керак. Уларни кўриш, айниқса гаплашиш мутлақо мумкин эмас. Иссиқлик таъминотини яхшилаш тўғрисидаги бизнинг илтимосларимиз қониқарсиз қоляпти».

(Хаитовлар ва яна Д—20 кварталининг 22-уйида яшовчилар, 8 имзо).

▲ «Ёзнинг уч ойи мобайнида иситиш қувурлари ётқизиладиган хандақларни кўриб, бу йил қишда квартираларимиз жуда иссиқ бўлса керак, деб ўйлаган эдик. Мана қиш авжида. Иссиқлик йўқ. Чунки қувурлар ётқизилмаган. 35-ЖЭУ ходимлари фақат оғиз билан иш битирадилар».

(Терехов, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси ва Д—20 кварталидаги 3 ва 4-уйларда истиқомат қилувчилар, 17-имзо).

▲ «Хоналаримизда иссиқлик 14 даражадан юқорига кўтарилмайди. Плиталарда газ милтиллаб ёнмоқда. 71-ЖЭУдагилар ҳатто одам билан гаплашишни истамайдилар. Бошлиқ «жуда банд», деб олдига киритмайдилар...».

(З. Капустянский, 5—3а—30).

▲ «71-ЖЭУ бошлиғи «ниҳоятда банд»лиги тўғрисида Афанасьев (Муқимий кўчаси, 14—13), Муртазина ва яна 14 киши (4—15), Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Хазбиевич (5—5а—7), Попов (Муқимий кўчаси, 10—27) лар ҳам ўз хатларида эътироз билдирганлар.

▲ 58-ЖЭУ раҳбарлари шаънига ҳам Л. Августовская (9—4а—34). Сухаракова (10—8—41), Скоробогатова (10—17—19), В. Никитина (10—19—30), 10-кварталнинг 9-уйида истиқомат қилувчи 45 киши, Кутумов (10—38—33)лар редакцияга ёзган хатларида «таҳсин»лар айтишган.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Черницкий (20—27—103), Аверин (7—38—27), Гер (5—28—1), Ёқубов (20—1—80), Гиранская (16—9—50), Галияди (12—62—62), Осиповлар (Наққошлик кўчаси, 198—71), Улуғ Ватан уруши инвалиди Старков (Олмазор массиви, 14—71), Воробьева (3—32—1), Афтений (6—46—36), Дадабоев (2—1—1), Давлетова (10—9—51), Котугина (1—21—43), Баранов (12—60—45) ва бошқалар тугалланмаган ремонт ишлари, иситиш системаларининг қониқарсиз аҳволи тўғрисида ачиниб ёзиб юборганлар.

РЕДАКЦИЯДАН: Чилонзор район Совети ижроия комитети раиси Н. А. Деҳқонхўжаев аҳволни 5-қозонхонанинг қониқарсиз иши билан ҳаспўшлашга ҳаракат қилади. Шунинг учун магистралларда сув босимининг зарур параметрлари таъминланмаяпти, дейди у.

Кўриниб турибдики, ижроия комитет раиси масъулиятни бошқаларга, шу жумладан «Ташгаз» бирлашмаси зиммасига юклашга ҳаракат қилиб, кимдир қозонхона ишини йўлга қўйиш учун тегишли чоралар кўришини кутишдан нарига ўтмаяпти.

Ўз навбатида «Таштеплосеть» корхонасининг директори Н. Убайдуллаев Чилонзор районидаги иситиш системалари қониқарсиз ишлаётганига бир қатор бошқа сабаблар бор, дейди. «Таштеплосеть»да 5 декабрь куни турар жой фондлари ва бошқа ташкилотлар биноларини кўздан кечириш вақтида аниқланган нуқсонларнинг рўйхати ҳақида справка тузилган эди. Жумладан, бир қатор уйларнинг ертўлаларини сув босганлиги аниқланган эди.

Мутасадди раҳбарлар сон-саноқсиз сабабларни рўкач қилишяпти. Йўл қўйилган камчиликларни қайд этишдан Чилонзор аҳолиси ўзгариш сезмаяпти — иссиқлик ҳамон йўқ. Нима учун илгари ёзда ва кузда район ижроия комитети, уй-жой эксплуатацияси ишлаб чиқариш тресги, «Таштеплосеть» раҳбарлари хотиржамлик билан иситиш системаларининг қишки мавсумда ишлашга тўла шай эканлиги ҳақида рапорт беришган эди. Мана бугун ушбу маълумотларнинг сохта эканлиги аниқлангач район ижроия комитетларида, уй-жойлардан фойдаланиш ишлаб чиқариш трестларида узундан-узоқ кенгашлар давом этаяпти, худди илгаригидек қоғозда қолиб кетадиган қарорлар қабул қилинмоқда.

Уй-жой эксплуатацияси ишлаб чиқариш тресги, қозонхоналар, ЖЭУлар, «Ташгаз»нинг РЭСлари масъул раҳбарлардан партиявий талабчанлик билан сўраш ўрнига район Совети ижроия комитети раҳбарлари турли хил баҳоналар қидиришга, топширилган участкадаги иш учун жавобгарликдан ҳар қандай йўл билан ўзини олиб қочишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми хўжасизликка, ишдаги расмиятчиликка, масалаларни ҳал этишга нисбатан тўраларча муносабатда бўлиш ҳолларига тинимсиз кураш олиб бориш зарурлигини алоҳида уқдириб ўтди. Аммо афсуски, Чилонзор районининг партия ва совет органлари пленумнинг ана шу қарорларини бажариш борасида ҳамон сусткашлик кўрсатмоқдалар.

● Фотоахборот

СЕРҚИРРА ИЖОД СОҲИБИ

Яқинда А. С. Пушкин номидаги «Ҳурмат Белгиси» орденли Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тил ва адабиёт институти илмий Советининг атоқли совет ёзувчиси, йирик жамоат арбоби, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси Комил Яшин таваллудининг етмиш беш йиллигига бағишланган кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Э. Ю. Юсупов кириш сўзи билан очди.

Мажлисда К. Яшин ижодининг ўзига хос жиҳатлари ва ўзбек совет адабиёти ривожидаги ўрни ҳақида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси И. Султонов доклад қилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. Қўшжонов, филология фанлари докторлари, профессорлар Ҳ. Ёқубов, А. Хайитметов, Ж. Шарипов ва фалсафа фанлари доктори Қ. Хоназаров юбилярнинг бадиий, илмий ва жамоатчилик ишлари ҳақида сўзладилар.

Йиғилиш охирида Комил Яшин Коммунистик партия бадиий адабиёт, адабиётшунослик олдига қўяётган муҳим вазифаларни бажариш, хусусан, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненконинг СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг юбилей пленумида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган хулоса ва кўрсатмаларни ҳаётга жорий этишда фаоллик кўрсатишга даъват этди.

А. ЖАББОРОВ.

ШЕЪРИЯТ ОҚШОМИ

Омон МАТЖОН

ЯНГИ КУН УМИДИ

Энг яхши кўрган тўпламларим «Сени яхши кўраман» ва «Дарахтлар ва гиёҳлар» китобиға Ёзувчилар союзимизнинг Ҳамид Олимжон номидаги юксак мукофоти берилганидан хурсандман. Халқимиз учун беҳад суюкли бўлган улкан шоирнинг исмини мен доим азиз тутаман, шу туйғуни адабиётимизнинг барча улуғ намояндаларига тенг ифодалайман.

Бу — мен учун мукофотдан кўра наказ. Оқшомхонларни Янги 1985 йил билан чин юракдан табриклаб, ҳали сиёҳлари қуриб улгурмаган бир-икки шеърларимни ўртоқлашаман.

ЧУЧВАРАДАН ЧИҚҚАН ХАТЛАР

Нью-Йоркда
хитой ресторанига
Чучвараxўрликка кирдик туш вақти.
Таом воситаси билан бу ерда
Фол кўрилар экан инсоннинг бахти.
Хонадон, дастурхон, нон тушунчаси
Ўзбекка бир олам ҳикматдир жоиз,
Камина, таомнинг тами-тарҳини
Ҳидидан илғайди балки шу боис!
Чучвара ерканман,
тишга тегди кўп
Қандайдир қоғозлар, қарасам — хатлиғ.
Дарҳол маъносига қизиқдим бунинг,
Гарчи таом эди анчайин тотлиғ.
Ташвиқ дунёсининг, пул дунёсининг
Ўйини эди бу сирли, ғалати:
«Хат чиққан кишининг, эмиш, умрида
Улкан ўзгаришлар содир бўлади!»
Эмиш, тез орада давлатим, халқим
Менга эътиборлик нигоҳин солар,
Аммо туҳмат, ғийбат, ўч йўлин тутгай
Буни кўролмаган нопок кимсалар.
Эмиш, менга учрар ғоят гўзал қиз —
Ошиқ орзусидек сирли, бокира!
Галлей кометаси янглиғ ўтгай у,
Қолдириб пок умид, ёрқин хотира...
Тунлар, қора жилдли китоблар каби,
Умрим жавонида қатма-қат бўлур.
Эмиш, бу поёнсиз изланишларга
Гўзалликни таниш мукофот бўлур...
Таомнинг йўллари қисқа.
Умримиз
Ўлчанур замонга берган нафлардан!
Сал ҳушёр бўлмасам аммо,
ўшанда,
Бебаҳр қоларканман шунча гаплардан.

БАХТИЁР

Дўстим Бахтиёр МАШАРИПОВга

Бахтли одам ким бугун! Бахт деб югурган бахтлидир,
Ҳам замон аҳли аро ўзлукда турган бахтлидир.
Етти афлок забтига одамда бор идрок кучи,
Ўз хаёлот қушларин юксак учирган бахтлидир.
Ҳамма халқ оламда тенг, ҳар эл замон гулдастаси,
Лекин аввал ўз ерин мақтаб гапирган бахтлидир.
Бағрида чашма ниҳон тоғлар буюк бўлди мудом,
Суврати олийжаноб маъно уфурган бахтлидир.
Улгурар ҳар кун қуёш минг бир вужуд бошин силаб,
Ҳар куни эл хизматин бир бор битирган бахтлидир.
Бесаводликдин келур одам учун охир замон,
Умр қасрин зар эмас, нур руъят қурган бахтлидир.
Ё элинг юлдузларин сев, ё ўзинг юлдузлиғ эт,
Ўтруда орзу тўла кўзларни кўрган бахтлидир.
Ҳусни яктойи замонларни севиб, жониға кир,
Тан билан руҳин камолга тенг етурган бахтлидир.
Эй Омон, тонг отди, боқ, нурлар сени соғиндилар,
Янги кунга кўп умид бирлан тикилган бахтлидир.

* * *

Сендан хабар келтирса,
Мен ўпардим шамолни,
Йўқ бўлса ҳам лаблари,
Йўқ бўлса ҳам гаплари.

Сендан хабар келтирса,
Амударё, Сирдарё,
Дердим, азиз дарёда,
Менинг қўш бахтим бор-да!

Сендан хабар келтирса,
Патлари тилло қушча,
Ишқ ёд айлагусим,
Зўр қанот айлагусим!

Сендан хабар келтирса,
Агар душманим, ёвим,
Тилга сўз келмас бўлур,
Чақин кўз келмас бўлур.

Шу тонг отар, биламан,
Келгай хабар, биламан:
Кўкка юлдузим қайтди,
Осмона изим қайтди!

● Омон Матжон шеърлари билан республикамиз ва Бутуниттифоқ китобхонларига яхши таниш. Унинг «Ҳаққуш қичқириғи» номли тўплами Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида таниқли совет шоири Евгений Евтушенко таржимасида рус тилида нашрга тайёрланмоқда. У Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатидир.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

УСТОЗИГА ЯРАША ШОГИРД

(ҚАТРА)

Уни номи етти даҳага танилган устага шогирдликка беришди. Шогирд Устоздан тинмай ўргана бошлади У устозини бениҳоя ҳурмат қиларди. Салом беришни бирор марта бўлсин қанда қилмасди. Устоз бўлса, «Мен ким-у, сен кимсан» дея Шогирднинг саломига алик олмасди. Шогирд билан қўл ушлашиб сўрашишни хаёлига ҳам келтирмасди.

Кунлар, ойлар, йиллар ўтди. Шогирд Устоздан ўзди. У ўз ишининг моҳир устаси бўлиб етишди. Бир куни нуроний чолга айланган Устоз Шогирдини йўқлаб келди. Унинг «Ассалому-алайкум» деган сўзига Шогирд жавоб қилмади. Устознинг сўрашиш учун узатган қўли ҳавода муаллақ қолди.

Устоз Шогирдга усталикни ўргатган эди-ю, бироқ одамийликни уқтирмаган эди.

Зуфар СУЛТОНОВ.

Аҳлоқ мавзуида

КЎНГИЛ КЎЗГУСИНИ СИНДИРМАНГ

«Ҳурматли редакция, мен Акмал Икромов районидаги Журжоний маҳалласида истиқомат қиламан. Ёшим 27 да. Шу вақтгача газета ва журналга ҳеч нарса ёзмаганман. Лекин бу сафар ёзишга аҳд қилдим. Чунки яқинда ҳаётимда рўй берган бир воқеа менга сира тинчлик бермай қўйди. Юрсам ҳам, турсам ҳам хўрлигим келиб тўлқинланаман.

Нима қилай, ҳаётда инсонлар ҳам мукаммал яратилавермас экан. Мен ҳам шундайларданман. Бир оёғим оқсоқ. Ота-онам қанчадан-қанча шифокорларга мурожаат қилишди, даво топилмади.

Яқинда Аэропорт—Бирлик маршрути бўйлаб қатнайдиган 33-маршрутли таксига ўтирдим. Бекатга етиб келгач, шофёрдан машинани тўхтатиб юборишни илтимос қилдим. Шофёр бекатда «одам кўп экан» деб тўхтамади. Мен оёғим ногиронлигини айтганимда шофёр масхараомуз кулиб:

— Ундай бўлса, кўчада нима бор. Тинчгина уйда ўтирсангиз бўлмайдими!, — дея пичинг қилди.

Одамлар олдида мулзам бўлдим. Томоғимга аччиқ бир нарса тиқилиб гапиролмай қолдим. Ўкинчдан йиғлаб юбордим. Кейин нима бўлганини, қандай уйга етиб келганлигимни билмайман. Ойижоним аҳволимни кўриб қўрқиб кетдилар. Кейин мен томон югуриб келдилар-да, индамай бағриларига босдилар. Онажонимнинг иссиқ қалби озор топган дилимга таскин берди. Ахир ўша шофёр ҳам уйлангандир. Балки бола-чақаси ҳам бордир. Наҳот яхши ният билан фарзанд ўстираётган одам, ўзгалар нуридийдаси устидан кулса, ноҳақ масхара қилса!

Салом билан Фароғат МУСАХЎЖАЕВА».

Очиғини айтганда, хатни ҳаяжонланмасдан ўқиб бўлмасди. Кўз олдимда беозор қиз Фароғатнинг тасаввуримда пайдо бўлган қиёфаси узоқ туриб қолди. Кейин хаёлимда ўша беандиша, юзсиз, нотаниш шофёр қиёфаси жонланди. Бирига раҳминг келади, бирига эса қаҳринг. Фароғатнинг кўнглини кўтариб тасалли бергинг, дилозор шофёрни беихтиёр лаънатлагинг келади.

Одам ҳайвондан ўзининг инсонийлиги, маънавияти билан ажралиб туради. Маънавий қашшоқ одамларга эса юксак инсонийлик фазилати бегона, бу тоифа одамлар ўзларини ҳаммадан билимдон ҳисоблайдилар. Мағрурлик билан бошқаларни камситиб гўё ўзларининг улардан устунликларини исботламоқчи бўладилар. Донолар:

«Кимки, вафо қилса,
вафо топқусидир,
Кимки, жафо қилса,
жафо топқусидир»,

деб бежиз айтишмаган. Улар бу ҳикматнинг мағзини бир бор чақиб кўрсалар фойдадан холи бўлмасди. Фароғат ўз мактубида «дилимга озор бериб, кўнглимни вайрон қилган ўша шофёр йигит минг қилса ҳам инсон-ку, балки қилмишидан пушаймон бўлгандир. Шундай экан уни бадном қилиб нима қиламан. Шундай ҳам гап эгасини топади-ку, деган мақсадда машина номерини атайлаб кўрсатмадим» деб ёзган. Унинг бу сўзлари ҳам қизнинг юксак олижаноблигига яна бир карра ишонч ҳосил қилади.

...Яқинда тиқилинч автобусда кетаётган эдик. Бекатдан салонга болали хотин чиқди. Олдинги ўриндиқда ўтирган хушбичим жувон ижирғаниб ўрнидан турди. Аёл «раҳмат» дея бўшаган жойга ўтирди. Жувон жавоб ўрнига қовоғини уйди ва кейинги ўриндиқда қари кампир билан ёнма-ён ўтирган йигитчага ёпиша кетди:

— Ҳай, оповси, инсоф борми ўзи сизда. Кўзингизга кўзойнак тақиб олиб, ялпайиб ўтиришингизни қаранг. Ахир сиздан катталар ҳам жой беряпти-ку, сиз миқ этмайсиз-а! Беандиша!..

Кампир ўрнидан туриб кетди.

— Жон синглим, бўлди, бас қилинг, мана сизга жой керак бўлса, ўрнимга ўтира қолинг, барака топгур.

— Тарбияни қаранг,— чимирилди жувон, — болани талтайтириб ёнини оласиз-а, тағин.

Йигитча ўрнидан турди. Қўлига таёғини олди.

— Юринг ойи тушамиз.

— Вой ҳали бекатимизга келганимиз йўқ-ку, ўғлим, — зорланди кампир.

Йигитча парво қилмай, пайпаслаб эшик томон юрди. Бекатда одамлар ёрдамида машинадан тушди. Ҳамма қотиб қолди.

— Боланинг кўзи кўр экан, — деди йўловчилардан бири. Жувон лабини тишлади.

— Санамай саккиз дема, деб шуни айтадилар-да.

Нуроний чолнинг бу сўзи жувонга оғир ботди шекилли, унинг ранги оқариб кетди.

Биз бу ҳаётий воқеани бежиз келтирмадик. «Қилмиш — қидирмиш». Вақти келиб ўша мағрур шофёр йигитнинг ҳам албатта кўзи мошдек очилади. Қилмишини эслаб юракдан эзилади, Ана ўшанда бу олижаноб қиз олдида узр сўраб, бош эгади, деган умиддамиз. Ахир халқимиз «Камтарга — камол, манманга — завол» деган мақолни бежиз айтмаган-ку!

М. КОМИЛЖОНОВ.

НОНВОЙЛИК ТАРИХИДАН

▲ Қадимги Греция ва қадимги Мисрда ноннинг шифобахш хусусиятига алоҳида эътибор беришган. У ошқозон касалига малҳам бўлади деб ҳисоблаганлар. Бир қатор қадимги табиблар ноннинг фақат бир увоғининг ўзи ҳам ошқозон оғриғини қолдиради, дейишган.

▲ Измайловода энг йирик нонвойхона бўлиб, у подшо саройи ихтиёрида сақланган ва «Нон саройи» деб номланган. Бу нонвойхона турли хоналарга ажратилган бўлиб, уларнинг ҳар бирида маълум хил нон тайёрланган.

▲ Оттоман империясида нонвойни алдоқчилиги учун қаттиқ жазолашган. Уни арқонга боғлаб, ўғрилик моли билан бирга кўчада сазойи қилганлар.

● Бу—қизиқ

ҚИММАТЛИ АНЪАНА

Биз таомни қошиқ ва санчқилар ёрдамида тановул қиламиз, японлар эса — анъанавий қаламчалардан фойдаланадилар. Қошиқ ва санчқилар узоқ хизмат қилади, қаламча чўплар эса бир мартагина фойдаланиладиган буюм. Ҳар йили Японияда 12 миллиард жуфт қаламча чўп чиқиндига айланади. Бу— 180 минг кубометр ҳажмдаги ёғочдир.

Олтмиш квадрат метр сатҳдаги япон уйини қуриш учун 15 кубометр ёғоч сарф бўлади. Демак, биргина ташлаб юбориладиган қаламча чўплардан 12 минг уй қуриш мумкин. Бунинг устига маҳсулотни қайта ишлаш борасида шуҳрат қозонган Японияда қаламча чўплар бекордан-бекорга ёқиб юборилади.

Албатта, бундай талон-торожликнинг ҳукм суриши тушунмовчиликдан эмас. Японияда ўрмон архипелагининг 67 процент майдонини қоплаган. Қаламча чўплар эса япон тадбиркорлиги ва тежамкорлигига зид ҳолатда маҳаллий дарахтнинг бир мунча ноёб навидан ишлаб чиқарилади. Бу мана шундай қимматли анъана.

Бироқ, мамлакатда қаламча чўпларнинг талон-тарож бўлишига қарши кураш авж олиб бормоқда. Кўплаб японлар бундай исрофгарчилик анъанасига қарши чиқмоқдалар.

Бахтиёр болалик.

Х. Мирзакаримов фотоэтюди.

● Ҳар тўғрида

МЎЪЖИЗАЛАР НУР ЁРДАМИДА

Пластилиндан тайёрланган пакет ва ҳар хил қутилар шаҳар атрофларида қалашиб ётмаслигининг олдини олиб, кимёгарлар маълум муддатдан кейин ўз-ўзидан парчаланиб кетадиган материалларни синтез қилишган. Лекин, Канада ва Голландиянинг «Ванлеер-экопластик» фирмаси мутахассислари бундан ҳам қулай хусусиятга эга материални синтез қилишга муваффақ бўлдилар. Бу материалдан тайёрланган пакет ва қутилар юқори интенсивликдаги ультрабинафша нурлари таъсири остида парчаланиб кетади.

Бундай пакетлардаги маҳсулотни магазин витриналарида бемалол сақлаш мумкин, чунки витрина ойналари ультрабинафша нурларининг асосий қисмини ўзидан ўтказмайди. Янги пластик қуёш нури таъсири остида қисқа муддатда парчаланиб, тупроққа сингиб кетади.

М. ҲАМРОЕВ.

Фарзандларингиз учун

«ТУРИСТ»

Сафар халта
орқалаган туристдек,
Дор катаги асфальт
йўлдан дурустдек,
Зир йўрғалар
ўргимчак,
Ғир йўрғалар
ўргимчак.
Тўрхалтага пашша,
чивин жойланиб,
Ўзи чизган
«ер шари»ни
айланиб,
Зир югурар
ўргимчак,
Ғир югурар
ўргимчак.

ОЛАҚАНОТ

Паррандалар тушдан
сўнг,
Тўпланди букри
тутга.
Олақанот устидан,
Шикоят тушган
судга.
Котиб — Ҳакка
уқтирар;
Қор-а-ялоқ!
Сўз, сенга,
Кўпчилик жимиб
қолди.
Қораялоқ бир
четдан
Хасратин тўкиб
солди.
— Бу текинхўр
камига
Уйимни тортиб олди.
— Эҳ, ғур-ра-гей!
Эҳ, ғур-рак!
Сўзлар гувоҳ
Мусича.
— Шундай улкан
чорбоғда
Ҳоким эмиш ўзича.
Еб тугатди узумни
Бодомдан
қолдирмади.
Ҳатто Олаҳаккага,
Енғоқдан олдирмади.
Олақанот ўзини,
Оқламасин
қанчалик.
Бойўғли ҳам
ён босиб,
Ёқламасин
қанчалик.
Тегмасин деб ўзгага
Текинхўрнинг
озори,
Боғдан бадном
қилинди,
Ўша баднафс,
безори.

Турсунбой АДАШБОЕВ.
Ўш шаҳри.

1. Олақанот — қушларнинг ичида ўта баднафс ва безориси.

БИР ШИНГИЛ ТАБАССУМ

ТАНИШУВ

Самолётда учиб кетаётган ландовур бир йигит ёнида ўтирган жуда чиройли қиз билан танишиб олишнинг йўлини тополмай, хуноб бўлибди. Охири, мана шундай гап топибди:

— Эй, яхши қиз, мени кечирасиз, сиздан бир нарсани сўрамоқчийдим. Айтинг-чи, сиз ҳам шу самолётда учиб кетяпсизми?

ҲАВАС

— Биласизми, дўстим, менинг рафиқам мушук, кучукни жудаям яхши кўради.

— Э, дўстим, сенга ҳавасим келди шу пайтда. Нега дейсанми? Бизнинг хотинча кўпроқ қимматбаҳо, кемирувчи ҳайвонни ёқтирадилар, яъни, масалан, сувсар ва ондатрани...

ЁЛҒОН

Она:— Синф раҳбари бугун яна сенинг устингдан шикоят қилди.

Бола: — Мен бугун мактабга бормадим-ку.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВ тўплаган.

● Ўз мучалингизни биласизми?

МУЧАЛНИ СИНАБ КЎРИНГ

—7—

6. Илон йили

Ушбу йил ҳам худди Аждарҳо йилига ўхшаб бахтли йиллардан биридир. Илон Янг юлдузлар туркумига кириб, куч-ғайрат ботирлик рамзидир. Қадимги Хитойда илонларга қурилган ҳарам ва ибодатхоналар бўлган. Лекин илоннинг хиёнаткорона сифатлари бўлганлиги учун ҳам улар ёқимли эмасдирлар.

Бошқа кишилар Илон йили соҳибларини ҳурмат ва иззат қиладилар, очиғи қўрқадилар ҳам. Илон йилида туғилган йигитлар бахтли бўладилар. Аммо қизлари қийинчилик билан турмушга чиқадилар, чунки улар фозила эмаслар, қинғир ва гуноҳкорона ишларни ёқтирадилар. Хотинлари фаол ва ижобий бўладилар, уларнинг кўпчилиги келишган ва хушбичим бўлсалар-да, гўзал эмаслар, истаралари бўлмайди. Умуман Илон йилида бунёд бўлганлар оғир мусибатларни енгишга қодир эмаслар, шароит ва аҳволга нисбатан собит эмаслар.

Паррандалар илоннинг кўзини чўқишади. Шунинг учун ҳам Илон-Товуқ турмуши яхши эмас, Йўлбарс билан ҳам номаъқул. Энг яхшиси Илон-Маймун билан турмуш қуришса ажойиб турмуш бўлади...

(Охири. Боши газетанинг ўтган сонида).

—8—

7. От йили

От йили қувват рамзи бўлган Янг юлдузига киради. Ушбу йилда туғилганлар кучлидирлар ва ўз кучларига ишониб иш тутадилар. Улар тенгқурлари орасида ишни тез бажаришлари ва хушбичимликлари билан ажралиб турадилар. Уларнинг умрлари меҳнат ва доимий ҳаракатлар билан тўлиб-тошгандир.

Кундузи туғилганларнинг ҳаёти шовқин-тўполон каби тез ўтади ва аксинча, кечаси оламга келганларники сокинлик билан ўтади.

От йили соҳиблари билан ҳарир мато ўртасида афсонавий алоқа мавжуд бўлиб, уларга ипак ва қимматбаҳо уст-бошлар жуда ҳам ярашади. Уларнинг бу улуғворликлари ўз ўртоқларига ёқади ва улар бошқаларни тасвирлашда тенги йўқ моҳирдирлар.

От билан Мол доимо қарама-қарши бўлгани учун ҳам бу икки юлдузнинг бир-бири билан қурган турмуши яхши бўлмайди. Аммо От-Қўй никоҳи бахтли ҳаёт кечиришади.

—9—

8. Қўй йили

Қўй йилида туғилганларда кучли севги ва яқин кишиларига нисбатан ҳурмат ва эҳтиром каби сифатлар мавжуддир. Улар ўз ақида ва услублари билан яшайдилар ҳамда ўшаларга ишонадилар. Яккаликни ёқтирмайдилар. Улар кўпинча лаёқатли кишилар бўлиб, серҳашам ва виқорли амалларни ёқтирадилар. Уларнинг гаплари аниқ ва ҳикматларга тўлиқ бўлади. Одимларини дадил ташлайдилар, яъни тўла ишонч ҳосил қилмагунларича бирор қадам босмайдилар. Улар уятчан ҳамда тушкунликка берилган бўладилар. Ўз омадлари билан бошқаларнинг диққат-эътиборларини тортадилар. Улар моҳир чавандозликлари ва қўрқмас-ботирликлари билан ажралиб турадилар. Нуфузли зотлар билан алоқада бўлишга интиладилар. Эркак ва аёллари ҳам намунавий кишилардир. Қариган чоғларида оғирбосиқ бўладилар.

—10—

Қўй йилларида таваллуд топганлар бахтли бўлишлари учун От билан турмуш қуришлари лозим ҳамда Сичқон ва Молдан йироқлашишлари даркор.

9. Маймун йили

Маймун йили Ян ва Янг юлдузлари аралашмасидан ташкил топган. Ушбу мучал соҳиблари якка ҳукмронлик, ўзини-ўзи яхши кўриш, жанжалкашлик, хусумат, иккиёқламалик, бошқаларга азоб ва уқубат келтирувчилик каби хислатлардан ҳоли эмаслар. Улар ўта айёр, маккор, нафратли ва кучлидирлар. Аёллари жинсий майлларининг тезлиги билан ажралиб туришади, чунки улар жозибали бўладилар. Эркаклари куч-қувват ишлатишни яхши кўришади. Бирор амални бажаришда улар ўзларининг ваҳшиёна кучларигагина суяниб қолмасдан, ақл-идрокларини ҳам ишга соладилар.

—11—

Яхшиси Маймун йили соҳиблари билан муроса қилмоқ зарур...

Маймун-Илон никоҳи яхши бўлади. Аммо Тўнғиз ва Аждарҳо никоҳидан сақланмоқ зарур...

10. Товуқ йили

Товуқ йили одатда, бесаранжом йил бўлади. Товуқ йилида туғилганлар бошқа жинсга усталик билан тузоқ қўядилар. Лекин буни ўз рағбатлари учунгина эмас, балки гўзалликларини ва маҳоратларини намойиш этиш учун қиладилар, холос. Ушбу йил соҳибларини фаолликлари, куч-қувват ва қаттиқ-қўлликлари билан ажралиб турадилар. Улардан лутф ва мулойимлик кутмаслик керак. Аммо улардан йироқлашиш керак эмас, чунки улар ёмон иш қилишдан ўзларини тиядилар ва ҳар ерда ҳам куч-қувват ишлатишдан қўрқадилар. Эркаклари намунавий кишилар бўлишлари билан бирга, сеҳрлари ўткирдир, ботир кишилар бўлиб, уришқоқ бўладилар. Интизом, тартиб ва қонун-қоидалар уларга ёқиб тушади.

—12—

Товуқ йили соҳиблари Ит ва Илон йили билан никоҳланишдан сақланишлари керак. Энг яхшиси Аждарҳо билан турмуш қилгани маъқул.

11. Ит йили

Ушбу йил Ян юлдуз туркумига киради. Ит йилида оламга келганлар ўта сезгир ва хушёрдирлар. Улар ўзларига ва бировларга нисбатан кузатувчанлик сифатлари билан ажралиб турадилар. Шунинг учун бўлса керак, улар куч-қувват ва бойлик оқимидан доим хабардордирлар. Кечаси туғилганлари ўз атрофларида рўй бераётган воқеа-ҳодисаларни кузатиш борасида тинмай кучларини сарфлашга ҳозирдирлар. Аксинча, кундузи туғилганлари бироз беғамроқ бўладилар. Одатда, ит бирор шарпани сезиши билан ҳуриб яқинларини хабардор этади, демак, улар ҳозир бўлган жойда асло хавф-хатар ёки ўғрилик содир бўлмайди.

Ушбу йил соҳиблари эсли, ақлли ва идрок эгаларидирлар. Якка яшашни ёқтирмайдилар. Улар содиқ дўст бўлиб, яқинлари йўлида қурбон бўлишга ҳам тайёрдирлар.

Товуқ ва Сичқон мучалидаги қизлар Ит мучалидаги йигитларга турмушга чиқсалар ҳеч ҳам ачинмайдилар. Ит йилидаги хотинларни эрлари жуда севадилар, чунки улар вафо аҳлидандирлар...

—13—

12. Тўнғиз йили

Ушбу йил соҳиблари керик ва олифта бўладилар. Баъзилари васвасага дучор бўлиб, жинс ҳақида ўйлаш фикри уларда ҳукмрондир. Улар ўз сифатларига кўра Ян юлдуз туркумига кирган бўлиб, Янг юлдузи сифатлари ҳам йўқ эмас. Улар тинчлик ва осойишталиқни ёқтирадилар, хавф-хатардан қўрқадилар ва уни илгаридан билиб, олдини олишга ҳаракат қиладилар. Ишга совуққонлик билан киришадилар. Яхши ва лаззатли таомларни севадилар. Аёллари одобли бўлиб, яхши тарбия соҳибларидир.

Тўнғиз тўғрисида Хитойда хил-ма-хил ривоятлар мавжуддир. Чунончи, тушга тўнғиз ёки чўчқа кирса, яхшиликка йўйишади. Қалъага чўчқа бошини суқмаса, у ердаги армия енгилармиш, чўчқа боқилмайдиган ҳовли унча хосиятли бўлмасмиш ва ҳоказо...

Тўнғиз ва Маймун бир вақтнинг ўзида ҳам суюмли, ҳам нафратланарли ҳайвонлардир. Айтишларича, уларнинг руҳлари опа-сингил эмиш, эндигина бирлашса, бир оздан сўнг йироқлашадилар...

Т. НИЁЗОВ, Ш. РУСТАМХЎЖАЕВлар тайёрлашган.

ЖАНГОВАР АФСОНАВИЙ АРМИЯ

1919 йилнинг кузида Москвага оқ гвардиячиларнинг ҳужуми кучайган бир пайтда йирик Қизил отлиқ армия тузиш керак бўлиб қолди. Большевиклар партияси Марказий Комитети Советлар ҳукуматининг ишчилари ва деҳқонларига мурожаат қилиб, йирик жанговар армия тузиш таклифини киритди. Бу таклифга жавобан минглаб революция жонкуярлари отлиқ армия составига қўшилишди. Буюк командарм Семен Михайлович Будённий раҳбарлигидаги биринчи отлиқ армия душман билан аёвсиз жанглар олиб борди. 1920 йилда отлиқ армия составида бўлган 19 ёшли Григорий Потоцкий бир қатор жанговар операцияларда муваффақиятли иштирок этди.

СУРАТДА: гражданлар уруши қатнашчиси, биринчи отлиқ армия жангчиси Г. В. Потоцкий СССР Қуролли Кучларининг Марказий музейида москвалик ўқувчиларга ўз таассуротларини сўзлаб бермоқда.

ТАСС фотохроникаси.

● Илм-фан—беш йилликка

ВИЛТГА ҚАРШИ БИОМОНТАЖ

Ўзбекистоннинг селекциячи олимлари вилт касаллигига бардош берадиган ғўза навларини жадал селекция қилиш методини жорий этишда муҳим босқични бошладилар.

Ғўза хужайралари Ўзбекистон Фанлар академияси биоорганик химия институти генетик инженерия лабораториясида сунъий қуёш остидаги колбаларда ривожлантирилмоқда. Ғўзанинг шу митти эмбрионлари тез орада далаларга янги нав чиқариб беради.

108—Ф ғўза нави республикада қирқинчи йилларда чиқарилганди. У йигирма йил мобайнида энг хавфли касаллик — вилтга бардош бериб, мўл ҳосил тўкиб келди. Лекин йиллар ўтиб, иммунитет бўшашди ва ғўзанинг 80 проценти вилтга чашма бошлади. Олимлар касалликка бардош берадиган янги машҳур «Тошкент—1» навини яратишлари учун 12 йил кетди. Орадан етти-саккиз йил ўтгач, вилт бу навни ҳам домига тортди. Ҳозир республика Фанлар академияси институтининг ўзидагина 30 га яқин истиқболли ғўза нави яратилди. Лекин улар қанчагача чидаш бера оларкин? Чунки бугунги кунда вилт касаллигининг 3000 тагача тури бор. Хўш, ундан қутилиш чораси борми?

Ғўзанинг ирсий аппаратига «қўл тегизиш» энг истиқболли йўлдир, дейди лаборатория мудири, биология фанлари доктори А. Абдукаримов. — Хужайранинг ирсий аппаратига касалликни бўға оладиган компонентлар киритиш мумкин бўлганида проблема тоабад ҳал этиларди. Бундан ташқари, ғўзанинг одатдаги селекция методлари билан чиқариб бўлмайдиган навларини яратиш имконияти пайдо бўларди. Қурғоқчилик ва шўрхакка бардошли ғоят тез пишиб, сифатли тола берадиган навлар вужудга келарди.

Бугунги кунда олимларда шундай имконият пайдо бўлди, лаборатория мутахассислари ғўзада ҳаракатчан генлар, деб аталмиш генларни очдилар. Уларнинг ажойиб хусусияти шуки, у оқсил модданинг ирсий занжири бўлиб жила олади. Шундай элементларни ёки олимлар тили билан айтганда шундай секторларни бошқара билиш орқали уларни ғўзанинг бирон қимматли аломатига жавобгар генларга «монтаж қилиш» мумкин бўлади.

Шундай нозик «конструкторлик иши» учун селекциячиларнинг айтишларича, соф материал зарур. Бошқача қилиб айтганда, ғўзанинг алоҳида хужайралари керак. Чунки ҳар бир шундай хўжайрада вояга етадиган ғўза тўғрисидаги зарур ҳамма маълумотлар бўлади. Олимларнинг иродаси билан ирсияти ўзгартирилган хужайраларни чатиштириб, натижаларни ўнлаб йилда эмас, балки бир-икки йилда олиш мумкин бўлади.

Лаборатория олимларининг иши энди қадам қўя бошлади. Лекин ҳозироқ олинган муҳим натижалар яқин келажакда тажриба далаларининг бирида колбада етиштирилган серҳосил ва касаллик нима эканлигини билмайдиган ғўза ўсади, деб умид қилишга имкон беради.

С. ФИОЛЕТОВ.

● Ажойиботлар оламида

Дарё тубида

Бизнинг тасаввуримизда телевизор — инжиқ ва мўрт бир радио прибордир. Чунки унда юзлаб деталлари, кўп-дан-кўп кавшарланган жойлари, ўнлаб функционал узеллари бўлган сезгир қурилмалар бор. Аммо Москва радиотехника заводининг маҳсулоти ана шу фикрни рад этади.

Корхонада пишиқ-пухта маҳсулот ясаганликлари учун миннатдорчилик билдириб, мамлакатнинг турли жойларидан юборилган кўп-дан-кўп хатлар журналистга кўрсатилди. Хабаровск ўлкасининг дарёчиларидан келган бир хат эътиборни алоҳида ўзига тортди. Улар 1979 йилнинг май ойида Николаевск-Амур шаҳридаги магазиндан Москвада тайёрланган «Юность—402» ихчам телевизор сотиб олиб, уни шатакчи кемага ўрнатишган.

Энди ўша хатда ёзилган сўзларнинг худди ўзини келтирамиз: «Амур бўйлаб қилинган рейслар бирида телевизорни сувга тушириб юбордик. Чуқурлик 8 метр эди. Орадан тўққиз кун ўтгач қайтиб келаётганимиздаг и н а, уни сув тубидан олиб чиқдик. Телевизорни таомоман лой босиб кетган бўлсада уни тозаладик, ювдик, қуритдик ва кейин токка уладик. Телевизор бемалол ишлай бошлади. «Юность» аниқ тасвирини, равон овозини ханузгача сақлаган».

«Юность» Совет Иттифоқида ишланган биринчи кўчма телевизор бўлиб, 1964 йилда чиқарилган эди. Йигирма йил ичида шу маркадаги аппаратлар оиласига янги моделлар келиб қўшилди ва уларнинг ҳар бири ўзидан аввалги моделларнинг ҳамма энг яхши сифатларини сақлаб қолгани ҳолда замонавий белги ва характеристикалар касб этди. Мамлакатимизнинг ўзида, шунингдек Болгария ва Польша, ГДР ва Югославия, ГФР ва Голландия каби чет мамлакатларда ҳам донг таратди.

Ҳозир завод конвейеридан битта сменанинг ўзидагина бир ярим мингтадан кўп «Юность» тушиб турибди. Улар программаларни рангли ва оддий тасвирда кўрсатади.

ЕР БАҒРИДАН ДАРАКЛАР

Ленинград университети олимлари минералларнинг тузилиш жараёнларини билишда янги қадам қўйдилар. Улар экспериментал минералогия ва биохимия соҳасида қилган илмий кашфиёт 20 декабрь куни СССР давлат кашфиётлар рўйхатига киритилди.

— Баъзида неча ўнлаб километргача чуқурликка тушиб борадиган чўкинди жинслар негизини силикат минераллар, жумладан лой ташкил этиши маълум, — дейди иш авторларидан бири, — геология-минералогия фанлари доктори В. А. Франк-Каменецкий. — Ер қаъридаги иссиқлик, юза қатламлар босими ҳамда ер ости суви химиявий таркибининг таъсирида ана шу минерал кристаллари кўринишини ўзгартириб, бошқа минераллар ҳосил қилади. Биз нишонланган атомлардан фойдаланган ҳолда модда ўрганишнинг энг янги рентген ва электрон микроскопик методларини қўллаб, қатлама силикат майда кристаллари структура ўзгаришлари чоғида ўзининг атом тузилишида бошланғич ривожланиш босқичларини «эслаб қолишини» аниқлашга муваффақ бўлдик. Бутун-бутун атом ва ион блоклари қаттиқ қобиғини бузмаган ҳолда бир кристал бирикмадан иккинчи кристал бирикмага ўзгармаган ҳолда ўтгандек бўлади. Шу туфайли янгидан ҳосил бўлган кристалларга қараб, улар учун дастлабки кристал форма бўлиб хизмат қилган олдинги кристалларни билиш мумкин. Ер бағрида минерал ҳосил бўлишининг кўпгина жараёнлари кашфиётимиз натижаларини назарда тутиб бошқатдан кўриб чиқилса керак.

Р. АХМЕТОВ,
ТАСС мухбири.

● КОИНОТ—84

САЙЁРАЛАР ҲАРАКАТДА

Қиш осмонида сайёралар жамолини ҳаво очиқ кунлари кузатиш мумкин. Юлдузлар худди қор зарралари каби тиниқ «ялт-юлт» этиб туради.

Бу ойда Юпитер сайёраси ой бошида кечки пайт ғарбда 15—20 минут кўриниб туради, сўнг ой охирига бориб кўринмайди.

Зуҳра ва Марс сайёралари жануби-ғарбда Балиқ юлдуз туркумида бир ярим соат атрофида кўриниб туради.

Ҳалқали сайёра —Сатурннинг кўриниш шароити йилнинг биринчи кварталида ноқулай бўлиб, апрель ойигача кўринмайди.

Январь ойида Квадрантида метеор оқимининг кўриниши кутилади. Бу оқим Қутб юлдузи атрофида кўринади.

Сайёрани кузатишда ҳаваскор астрономлар кичик телескоп, кучли дурбин ёки ишқибозлар учун мўлжалланган оптика набори — «Оптикон»дан ясалган кузатувчи трубадан фойдаланишлари мумкин.

● Бир шингил табассум

НЕМИС ЮМОРЛАРИ

Бувиси беш ёшли невbooрасидан сўради:

— Қани айт-чи, иккига бирни қўшсак неча бўлади!

— Уч бўлади, — жавоб берди бола.

— Жуда тўғри, ўғлим. Топқирлигинг учун сенга уч дона конфет бераман.

— Агар конфет беришингизни билганимда, беш бўлади деб жавоб берган бўлардим, — деди ўйчанлик билан бола.

* * *

— Олаф, нега сен мактабга доимо шу кир қулоқларинг билан келасан!
— сўради ўқитувчи.

— Чунки менда бошқаси йўқ-да, — жавоб берди Олаф.

* * *

Бир киши зоомагазинга кириб, сотувчига деди:

— Мен мана бу қизил тўтиқушни сотиб олмоқчи эдим, у қанча туради!

— Ўн беш марка. Айтинг-чи, азизим, сиз француз эмасмисиз!

— Ҳа, французман, аммо бунинг сизга нима қизиғи бор!

— Унда сиз мана бу оқ тўтиқушни ҳам сотиб олишингиз керак. Чунки қизил тўтиқуш фақат немисча гапиради, оқи эса уни французчага таржима қилади.

* * *

— Хўш, кеча ота-онангда қандай таассурот қолдирибман! — сўради йигит бўлажак рафиқасидан.

— Билмадим, — деди қиз тортиниб, — ҳали дадам ҳеч нарса деганлари йўқ. Ойим эса дадамнинг гапи нотўғрилигини исботлаш учун унинг биринчи бўлиб гапиришини кутяпти.

* * *

Бир харидор магазинга кириб 50 марка турадиган ботинка сотиб олди, аммо чўнтагида бор-йўғи 30 марка бор экан.

— Ботинкани олиб кетиб, пулнинг қолганини эртага эрталаб келтирсам бўладими! — сўради у сотувчидан.

— Майли, марҳамат, — деди сотувчи ва ботинкани унга ўраб бериб юборди.

Бир неча дақиқадан сўнг магазин мудири сотувчини ўз ҳузурига чақирди:

— Хўш, айтинг-чи, харидор эртага пулнинг қолганини келтириб беради деб ўйлайсизми!

— Эртага эмас, бир неча соатдан кейин югуриб келади, — деди сотувчи бамайлихотир, — чунки мен унга иккита чап оёқ ботинкасини бериб юбордим-да.

Немис тилидан
Й. ПАРДАЕВ
таржимаси.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!
БИРИНЧИ МАРТА
«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
10 ЯНВАРГАЧА ҲАР КУНИ СОАТ 12.00 ВА 16.00 ДА
АРЧА АТРОФИДА
ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИ

Янги йил томошаларида М. Горький номли театр артистлари, «Саҳнада цирк» коллективлари, чиройли қилиб безатилган уч отли арава, сувенирлар ва совғалар билан савдо қиладиган ярмарка қатнашади.
Меҳмонларни Қорбобо ва Қорқиз севимли эртакларнинг қаҳрамонлари билан бирга кутиб олади.
Билетлар «ПАХТАКОР» Марказий стадиони кассаларида сотилмоқда.
41-30-23 телефони бўйича справкалар олиш мумкин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ
«ЭРТАК»
БУТУНИТТИФОҚ КИНОФЕСТИВАЛИНИ ЎТКАЗАДИ

«НУКУС» КИНОТЕАТРИ
6 январь— Бўрсиқ ва ой.
«ИСКРА» КИНОТЕАТРИ
3 январь —Ёмғирда қолган ит.
4—6 январь— Костюмли айиқча.
«СЕРГЕЛИ» КИНОТЕАТРИ
4—6 январь —Золушка.
ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ КИНОТЕАТРИ
3 январь—Уч Иван.
4—6 январь —Чебурашка мактабга боради.
«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИ
3 январь— Сеҳрли кўл.
4—6 январь— Кулранг думли бўри.
«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь —Номаълум йўлларда.
М. ШАЙХЗОДА НОМЛИ КИНОТЕАТР
3—6 январь— Бегемот Гуго.
С. РАҲИМОВ НОМЛИ КИНОТЕАТР
3—6 январь— Руслан ва Людмила.
«ТИНЧЛИК» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь—Кунлардан бир кун эрталаб
«ЯНГИОБОД» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь—Вася Куролесовнинг саргузаштлари
3—6 январь—Тош ўғли
«ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь— Сеҳрли гилам
«ВАТАН» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь—Бегемот Гуго
«МИР» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь— Мушкетерлар.
«МОСКВА» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь— Ёмғирда қолган ит.
«ЎзССР 25 ЙИЛЛИГИ» НОМЛИ КИНОТЕАТР
3—6 январь—Ажойиботлар эртаги
«ҚОЗОҒИСТОН» КИНОТЕАТРИ
3—6 январь— Жуда қадимий эртак
«ВОСТОК» КИНОТЕАТРИ
3—4 январь—Учинчи планета сири
5—6 январь— Чебурашка мактабга боради.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ ВА ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ
1985 йил 9 ЯНВАРГАЧА
«ЭРТАК—85»
БОЛАЛАР ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИНИ ЎТКАЗАДИ

Ёш томошабинларни Тошкент шаҳар кинотеатрларига таклиф қиламиз. Улар фестиваль давомида ўзлари севиб қолган фильмлардаги ажойиб қаҳрамонлар, Қорқиз ва Қорбобо билан учрашадилар, кино эртаклари ва викториналарда қатнашадилар.
«СКАЗКА» БУТУНИТТИФОҚ КИНОФЕСТИВАЛИ «ҒУНЧА», «ҚОЗОҒИСТОН», С. РАҲИМОВ НОМЛИ, «ВАТАН», «ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ», ШАЙХЗОДА НОМЛИ КИНОТЕАТРЛАРДА ЎТМОҚДА.
ФИЛЬМЛАР ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ДАН БОШЛАБ КЎРСАТИЛАДИ.
ХУШ КЕЛИБСИЗ, ЁШ КИНОҲАВАСКОРЛАР!

КИНО

3 ЯНВАРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
«ХОНАНДА КЕРАК» — Санъат саройи (катта зал).
«ИТАЛИЯЛИКЛАРНИ Н Г РОССИЯДАГИ ҒАРОЙИБ САРГУЗАШТЛАРИ — Санъат саройи (17.00, 20.00). Телефон 44-21-34; Нукус (тоқ соатларда). Телефон 46-47-74; Қозоғистон (жуфт соатларда). Телефон 35-19-92; Чайка (жуфт соатларда). Телефон 77-06-20.
«ИККИ ЁҚЛАМА ҚУВИШ» —Дружба (18.00, 19.00, 20.00, 21.00). Телефон 66-15-75; Москва (тоқ соатларда ва 20.40 да). Телефон 33-05-01; М. Шайхзода номли (тоқ соатларда). Телефон 42-39-74; Қозоғистон (тоқ соатларда). Телефон 35-19-92.
«СЕВГИ ВА КАБУТАРЛАР» — Тинчлик (тоқ соатларда). Телефон 58-36-06. К. Ёрматов номли (17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00). Телефон 24-22-66.
«КУМУШ ОРЗУ ПОЙГАЧИСИ» — Восток (жуфт соатларда). Телефон 91-14-61.
«МАРШАЛ ЖУКОВ» —Ўзбекистон ССР 25 йиллиги (тоқ соатларда). Телефон 53-65-87.
«МИС ФАРИШТА» — Лисунов номли (тоқ соатларда). Телефон 96-34-02.
«ШАФҚАТСИЗ РОМАНС» — Искра (17.00, 20.00). Телефон 39-14-59.
«УРСА ҚОЧ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда). Телефон 33-41-83; С. Раҳимов номли (тоқ соатларда). Телефон 48-46-71.
«ҒИРТ ЁЛҒОНЧИ» — Санъат саройи (кичик зал соат (17.00, 19.30).

4 ЯНВАРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
«ХОНАНДА КЕРАК» — Санъат саройи (катта зал).
«ИТАЛИЯЛИКЛАРН И Н Г РОССИЯДАГИ ҒАРОЙИБ САРГУЗАШТЛАРИ» — Санъат саройи (катта зал соат 11.00, 14.00, 17.00, 20.00). Телефон 44-21-34; Дружба (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00). Телефон 66-15-75; Москва (тоқ соатларда ва 20.40да). Телефон 33-05-01; Қозоғистон (жуфт соатларда). Телефон 35-19-92.
«ИККИ ЁҚЛАМА ҚУВИШ» — Нукус (тоқ соатларда). Телефон 46-47-74); М. Шайхзода номли (тоқ соатларда). Телефон 42-39-74); Ўзбекистон ССР 25 йиллиги (тоқ соатларда). Телефон 53-65-87: Қозоғистон (тоқ соатларда). Ватан (тоқ соатларда); Чайка (жуфт соатларда). Телефон 77-06-20.
«СЕВГИ ВА КАБУТАРЛАР» — Тинчлик (тоқ соатларда). Телефон 58-36-06; К. Ёрматов номли (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00). Телефон 24-22-66.
«КУМУШ ОРЗУ ПОЙГАЧИСИ» — Восток (жуфт соатларда). Телефон 91-14-61.
«ШАФҚАТСИЗ РОМАНС» — Искра (11.00, 14.00, 17.00, 20.00). Телефон 39-14-59.
«УРСА ҚОЧ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда). Телефон 33-41-83.
«ҒИРТ ЁЛҒОНЧИ» — Санъат саройи (17.00, 19.30).
«СИНЬОР РОБИНЗОН» — Лисунов номли (тоқ соатларда). Телефон 96-34-02.
«ДАЛА ҚЎРИҚЧИСИ» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номли (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00). Телефон 78-85-20.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!
АЭРОФЛОТ
ЎЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИ
МАРКАЗИЙ ҲАВО АЛОҚАЛАРИ АГЕНТЛИГИ АЭРОФЛОТ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИШНИ
ТАВСИЯ ЭТАДИ

Ил-86, Ил-62, ТУ-154 типидаги жуда қулай ҳаво лайнерларида сиз бир неча соат ичида қизиқарли қишги авиасаёҳатни уюштиришингиз мумкин. Сизга керакли йўналишдаги билетларни шаҳарнинг исталган авиакассасидан, ҳам сафарга чиқиш, ҳам ортга қайтиш учун сотиб олишингиз мумкин.
Ўринларни бронлаштириш автомат системасининг «Сирена» деб номланган пульт-манипулятори хизматингизга тайёр. У Москва орқали сизнинг ортга қайтишингиз учун, шунингдек мамлакатимизнинг исталган шаҳрига учувчи самолётга транзит билети сотиб олишингизга кўмаклашади.
Эслатиб ўтамиз, Марказий ҳаво алоқалари агентлиги экскурсион ва план группаларини ташиш учун буюртмалар қабул қилади. Айни вақтда группа аъзоларига 30 процент миқдорида имтиёз берилади (пассажирлар оқими тиғиз бўлмаган авиалиниялар бўйича).
Мактаб ўқувчилари ва студентлар қишки каникул даврида революцион ва жанговар шон-шуҳрат шаҳарлари — Ленинград, Волгоград, Минск, Одесса, Киев бўйлаб ҳаво саёҳатига чиқар эканлар, улар Ватанимизнинг қаҳрамонона тарихи билан танишишлари мумкин. Бу саёҳат уларга одатдагидан 30 процент арзонга тушади.
Билетлар самолёт учишдан 15 кун олдин сотила бошлайди, группаларни ташиш ҳақидаги буюртмаларни группалар жўнашидан 40 кун илгари қабул қилишга киришилади.
Сизни қизиқтирган барча масалалар юзасидан батафсил маълумотларни марказий агентликнинг справка бюросида олишингиз мумкин.
Телефонлар: ўринлар мавжудлиги хусусида —066, самолётлар ҳаракати ҳусусида —006.

ТВ

ПАЙШАНБА

3 ЯНВАРЬ

● МТ I
18.00 «Шахмат мактаби».
18.30 «Миллионлар ленинча университети».
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқелари».
19.30 «Русская зима» санъат фестивалининг концерти.
20.25 «Свеаборг». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. «Мосфильм» киностудияси ҳамда «Юлейс-радио» (Финляндия) маҳсулоти.
21.30 «Время».
22.05 «Ҳужжатли экран».
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 Шахмат бўйича жаҳон чемпионати.

● МТ II
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Архитектура ва театр».
19.30 Мультфильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
21.30 «Время».
22.05 «Петербург туни». Бадиий фильм.
23.55 Тўпли хоккей бўйича СССР чемпионати. «Зоркий» — «Динамо» (Олмаота). 2-тайм.

● ЎзТВ I
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ералаш». Болалар учун ҳажвий киножурнал.
19.05 «Зангори экран» почтаси».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Тақдир». Телефильм.
20.00 КПСС МК октябрь (1984й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга! «Ер — бойлигимиз».
20.30 «Ахборот».
20.50 Лирик концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Саҳронинг оппоқ қуёши». Бадиий фильм (рус.).
23.20 Янгиликлар.

● ЎзТВ II
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Тезликни забт этиш», «Ов ҳақида ҳикоялар». Телефильмлар.
19.00 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Орадан қанча йиллар ўтиб кетди». Бадиий фильм. 1-серия.
21.30 МТ II

ЖУМА

4 ЯНВАРЬ

● МТ I
9.00 «Время».
9.35 «Қувноқ стартлар».
10.20 «Қалбга яқин қўшиқлар».
11.05 «Свеаборг». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.10 Мультфильм.
12.50 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Тажрибада синаб кўрилган». Ҳужжатли фильмлар: «Ҳаммаси одамнинг ўзига боғлиқ», «Сигир бозор томон борарди», «Темир ниқобнинг тугаши».
16.00 И. Брамс. Венгерча рақслар.
16.25 «Тўрт оға-инининг ҳаёти ва саргузаштлари». Болалар учун тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
17.00 «Рус тили».
17.30 «Бу фантаастик олам».
18.50 «Мухбирларимиз хабар қилади». А. Петров репортажлари ҳақида телеочерк.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Якутия графикаси». Илмий-оммабоп фильм.
19.40 «Фан ва турмуш». 1984 йилнинг илмий кашфиётлари.
20.10 «Свеаборг». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Сеҳрли оқ тун». Фильм-концерт пермьераси.
23.10 «Дунё воқеалари».

● МТ II
9.00 Эрталабки гимнастика.
9.00 «Катта оила». Бадиий фильм.
11.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.45 «Сирлар сири». Телефильм.
12.45 Болалар учун фильм. «Юлдузча ва қулон боласи».
13.30 Витебск шаҳар Маданият саройи «Лявониха» рақс ансамблининг концерти.
13.45 «Горнчилар, қаердасиз!».
14.15 «Шахмат мактаби». Маҳорат сабоқлари.
14.45—15.15 Мультфильмлар.
15.45 «Юртим қўшиқлари». Фильм-концерт.
16.20 Янгиликлар.
18.30—18.50 Янгиликлар.
19.50 «Москва». Кинокўрсатув.
20.00 «Музикали киоск».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 «Эстония» Давлат театри». Фильм-концерт премьераси.
21.30 «Время».
22.05 «Евдокия». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I
10.00 «Ахборот».
10.20 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Болалар учун киножурнал.
10.30 Болалар учун фильм. «Қорқиз».
11.35 «Анъаналарга содиқмиз». Телефильм.
12.00 Болалар учун. «Арча чироқлари қандай ёқилади».
12.30 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади...».
19.00 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Давоми». Манзарали фильм.
20.00 «Партия турмуши».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дирижёр ҳикоя қилади». Кўрсатувни ЎзССР халқ артисти З. Ҳақназаров олиб боради.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Ўзбекистон халқ ёзувчиси К. Яшин туғилган куннинг 75 йиллигига. «Инқилоб тонги». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.

● ЎзТВ II
9.00—16.25 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Георгий Седов». Бадиий фильм.
19.30 «Қишки дам олиш маршрутлари бўйлаб».
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 «Орадан қанча йиллар ўтиб кетди». Бадиий фильм. 2-серия.
21.30 МТ II

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Дорихоналар Бош бошқармаси раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари шу бошқарманинг инспектор-провизори С. Абдуллаевга отаси
Абдулла ОРТИҚОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг халқ маорифи Бош бошқармаси коллективи Бош бошқарма бошлиғининг ўринбосари Т. А. Акромовага акаси
Сайфуддин ШАМСУДДИНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг Республика телевизион маркази коллективи марказий аппаратхонанинг смена бошлиғи З. Р. Муслимовга отаси
Раҳим МУСЛИМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

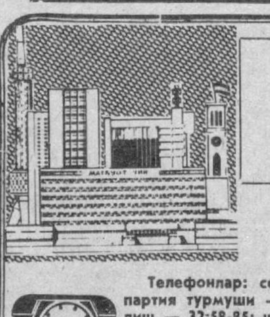
ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94.

Ўзбекистон компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Индекс 64690. Б-2015. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.
Р—13507. А—2013.